

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 33. hét

A melléképület közel sem falusi turizmus

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE. Nem olyan szobába akarták elszállásolni olvasónkat, mint ami az árból következett volna, ennyi pénzért wellness-szállodában lehet szobát kapni, de ők támogatják a falusi turizmust. Unott recepciós fogadta őket, a fal omlott a salétromtól, a tetőn is megindult a nád. Más szobát, szállást nem kaptak, ahogy a vásárlók könyvét sem adták oda nekik. A fogyasztóvédők szerint a recepciós viselkedésének nincs jogkövetkezménye, a vásárlók könyve hiányának azonban igen. Fennáll a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat gyanúja is, mert a vállalkozás nem a hirdetésnek megfelelően teljesített.

Nem erről szól a falusi turizmus

SALÉTRÓMOS FALAK, ZAJ, HÁTSÓ UDVAR - ELFOGADHATATLAN SZOBÁT ADTAK VOLNA OLVASÓNKNAK

Messze nem olyan szobába akarták elszállásolni olvasónkat, mint ami az árból következett volna. Az igénytelenségre nem mentség a falusi turizmus cégér. A recepciós viselkedésének nincs jogkövetkezménye, a vásárlók könyve hiányának azonban igen.

Július 24. 15 órától július 26. 11-ig kifizettek olvasóink 65 ezer forintot egy szállásfoglaló portálon keresztül a Balaton északi partjának egy felkapott településére. Ennyi pénzért wellness-szállodában lehet szobát kapni, de ők támogatják a falusi turizmust, a hagyományok őrzését, a régi épületeket, így inkább ott foglaltak szállást.

- Megérkezésünkkor a recepciós hölgy unottan elénk tett egy bejelentkezési ívet, amit a párom írt alá. Tudtuk, hogy a szoba egyszerű lesz, de pár perc alatt eldöntöttük, hogy nem tudunk ott maradni. Mi nem a szép épületben kaptunk szállást, hanem mellette kerítéssel, kapuval külön elrekesztetten egy melléképületben. A fala omlik a salétromtól, a tetőn megindult a nád leomlani. Belül is salétromosak voltak a falak, mind - írta nevét is vállaló olvasónk.

PANASZKÖNYV

- Annyira rosszul éreztünk magunkat, hogy kértünk szobacserét. A recepciós közölte, nem tudnak másikat adni. Kértük vissza a pénzünket, nem voltunk hajlandóak maradni. A recepciós közölte, hogy csak pár száz forint van a kasszában, mert mindenki kártyával fizet. Ha nem tetszik a szállás, akkor adjuk vissza a kulcsot, és ezzel el van rendezve az ügy. Kértük a tulajdonost, telefonon hívta fel a recepciós, de ő sem ajánlott fel semmilyen megoldást - folytatta történetüket olvasónk. Időközben a szállásfoglaló portál segítségét is kérték, másfél óra huzavona után kiderült, hogy csereszállást nem biztosítanak, csak másikat tudnának adni, amiért újfent fizetniük kellene. Kérték a vendég-, illetve panaszkönyvet, erre azt mondta a recepciós hölgy, hogy mivel nem kötelező, hogy legyen, így nincs is.

MEGTÉVESZTÉS

Megalázónak érezték a bánásmódot, szeretnék a pénzüket visszakapni. Az ügyben megkérdeztük fogyasztóvédelmi partnerünket, a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodát.

Ők válaszuk elején leszögezték, hogy a vállalkozásnak olyan helyre kötelező kitennie a vásárlók könyvét, ahol a fogyasztó kérés nélkül hozzáfér. Javasolták, mentsenek el minden olyan képet, amely a hirdetés részleteit bizonyítja.

- Levele alapján álláspontunk szerint fennáll a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat gyanúja, mert a vállalkozás nem a hirdetésben tett ajánlatának megfelelően teljesített, attól eltérő szolgáltatást biztosított. A recepciós magatartásához jogkövetkezmény nem fűződik, ám a vásárlók könyvének hiányához igen. Javaslom, jelentse be az esetet a kormányhivatalokban működő fogyasztóvédelmi főosztálynál. Irodahálózatunk tanácsadói feladatokat lát el, a vizsgálathoz hatósági jogkör szükséges - írta lapunknak a fogyasztóvédelmi szakértő.

BÉKÉLTETÉS

Kiderült, pénzkövetelését békéltető testület előtt, vagy fizetési meghagyásos eljárás során érvényesítheti olvasónk. A testületekről a www.bekeltetes.hu oldalon tájékozódhat, eljárásuk ingyenes, és kérelemre indul. Feltétele, hogy a fogyasztó megkísérelje rendezni a vállalkozással a jogvitát. Másik lehetőség a fizetési meghagyásos eljárás - a www.mokk.hu oldalon megtalálható a költség kiszámításának módja, és a további feltételekről szóló tájékoztatás.

Az egyszerűség nem egyenlő az igénytelenséggel. FOTÓ: AZ OLVASÓNK FELVÉTELE K. A.

Eredeti

(Délmagyarország, 2020. augusztus 10., hétfő, 1+6. oldal)

A légitársaságnál maradnak a fájdalomdíjak

Legalább 250, de akár 5000 eurót is köteles fizetni a légitársaság az utasnak, ha nem az előre meghirdetett menetrend szerint közlekedtetni a járatát. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy a pórus járt utasoknak csak a töredéke igényel kártérítést ilyen esetekben.

Sokszor bennragad a fájdalomdíj

FOGYASZTÓVÉDELEM Jegyár-visszatérítés mindenképp jár, de akár több ezer eurós kártérítés is

A koronavírus-járvány alapvetően vis maior helyzet, de ha az adott járatörzés vagy -késés nem közvetlenül ebből következik, tetemes összeget fizethet a légitársaság. Feltéve, hogy az utas igényli.

Legalább 250, de akár 5000 euró feletti összeget is fizethet a légitársaság az utasnak, ha nem az előre meghirdetett menetrend szerint zajlik a repülés. Egyre gyakoribb jelenség a beutazási tilalmak feloldása óta, hogy a légitársaságok a korábban meghirdetett járataikat egy másik időpontra helyezik át. A cégek jellemzően a vis maior helyzetre hivatkoznak, de a döntések mögött sokszor kihasználatlanság vagy egyéb belső működési indok húzódik meg. Az utasoknak általában felajánlják, hogy átfoglalják a helyüket, az alternatívát azonban nem kötelező elfogadni. Ebben az esetben feltétlenül jár a jegyár-visszatérítés - erre a vonatkozó szabályozás szerint hét nap áll a légitársaság rendelkezésére -, ezenfelül bizonyos feltételek együttállásával két típusú kártalanítási folyamat is indítható.

Pál Miklós, a Flight Refund jogi igazgatója a Covid-19-járvány kapcsán lapunknak úgy értékelt, hogy bár alapvetően vis maior helyzetnek számít, de ha az adott

Járattörles nem közvetlenül ebből következik, hanem csak áttételesen, akkor jelentős térítést lehet a légitársaságoknál igényelni. Ehhez azonban az kell, hogy a gép menetrendből való kivételéről két héten belül kapjon értesítést az utas. Ha hamarabb ad jelzést a légitársaság, akkor szűkülnek a fogyasztó lehetőségei, a jegyár-visszatérítés azonban így is jár. A két héten belüli változtatás - de idesorolható a törles mellett a legalább ötórás késés vagy a visszautasított beszállás - már megnyitja az utat a kártalanítás előtt, ha a cég nem tudja bizonyítani a vis maiort. Ennek az egyik módja az úgynevezett átalánykártalanítás, amelyet a 261/2014-es uniós rendelet alapoz meg. Az összeget a távolság határozza meg: minimum 250, maximum 600 euró követelhető a légitársaságtól. A Flight Refund alapvetően ezekre az ügyekre szakosodott, a praxisa azt mutatja, hogy a jogos esetek csupán 2 százalékában élnek az utasok ezzel a lehetőséggel.

A másik kártérítési forma a montreali egyezményből következik, ez esetben a tényleges kár összegét (szállásfoglalás, befizetett programok stb.) kell igazolni, éppen ezért nincs ahhoz kötve, hogy a légitársaság mikor tájékoztatott a járat módosításáról. Az egyezmény 19. cikke kimondja, hogy ökölszabály szerint a fuvarozónak kell jótállnia minden olyan esetért, amely anyagi veszteséget okoz az utasnak, hacsak nem tudja bizonyítani, hogy az alkalmazottai a tőlük telhetőt megtették a károkozás elkerüléséért, mert akkor az elszenvedett kár a fogyasztón marad. A rendszerben meghatározott összegű kártalanítási tételek hívhatók le, a plafon 4150 SDR (Special Drawing Right, vagyis speciális lehívási jog) utasonként. Egy SDR nagyjából 1,2 eurónak felel meg, vagyis legfeljebb mintegy 5000 eurót lehet követelni fejenként a légitársaságtól. Az uniós rendeleten, valamint a montreali egyezményen nyugvó kártalanítási forma párhuzamosan is elindítható. A gyakorlat nagy szórást mutat, a cégek jellemzően nem fizetnek könnyen, viszont nyitottak az alkura. Az utóbbira jellemző az egyre elterjedtebb példa, hogy pénz helyett vouchert ajánlanak fel. Ezt ugyan nem kell elfogadni, de az is megfigyelhető, hogy a légitársaságok adminisztrációja igyekszik olyan szituációt teremteni, hogy az utas inkább elálljon a pénzbeli visszatérítéstől, és beleegyezzen az utalványos megoldásba.

Időért ellátást

Járattörles vagy -halasztás esetén az utasnak joga van ellátáshoz: telefon- és internetkapcsolatot, étkezést, bizonyos időintervallumtól szállást és transzfert is biztosítania kell a légitársaságnak.

GRAFIKON

FENNAKADÁSOK A LÉGI KÖZLEKEDÉSBEN

Forrás: Európai Számvevőszék, 2018, VG-grafika

HECKER FLÓRIÁN

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. augusztus 10., hétfő, 1+4. oldal)

Trend idők - Nébo, a chatbot

Nébo, a chatbot segíti a NÉBIH ügyfélszolgálatának munkáját július elsejétől. Éjjel-nappal megállás nélkül fogadja a messengeren érkező kérdéseket, bejelentéseket, amelyeket aztán a hivatal munkatársai a következő munkanapon megválaszolnak. A chatbot végtelenül türelmes, kedvenc színe a NÉBIH-zöld és minden érdekli, ami az élelmiszerlánc-biztonság

témájába tartozik, a termőföldtől az asztalig. Győri Líviának Tóthné Lippai Edit, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal osztályvezetője mesélt a szolgáltatásról. Címkék: afrikai sertéspestis, madárinfluenza, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, szakterület, téma, tűzifa, e-számok, messenger, robot

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió, 2020. augusztus 10., hétfő, 15 óra)

Új korszak jön a személyi kölcsönöknél

A lakáshitelek és az otthonbiztosítások után januártól a személyi kölcsönöknél is megjelennek a minősített fogyasztóbarát konstrukciók.

Januártól elérhetővé válnak a minősített fogyasztóbarát személyi hitelek (MSZH) a lakossági piacon - derül ki abból a közleményből, amelyet a Magyar Nemzeti Bank (MNB) tett közzé a honlapján. Az új termék kategória bevezetésének célja hasonló a korábbiakhoz: a piaci verseny ösztönzése, az ügyfelek magasabb szintű védelme, és - a teljeskörű online hitelnyújtás feltételeinek kialakításával - a kényelmes hitelfelvétel biztosítása.

Az új koncepció négy fő területen fogalmaz meg elvárásokat a minősítésben részt vevő pénzügyi intézményekkel, illetve termékekkel szemben. Ami az elsőt, a termékjellemzőket illeti, ott fontos megkötés, hogy a minősítést csak olyan személyi hitel nyerheti el, amelynél az ügyleti kamat - és ezáltal a havi törlesztőrészlet - a maximum hét éves futamidő alatt változatlan marad. A második pillér az árazás: az ügyleti kamattal szembeni kikötés, hogy a hitelnyújtó által figyelembe vett referenciaérték feletti maximális kamatfelár mértéke nem haladhatja meg 500 ezer forint hitelösszegig a 15, míg 500 ezer forintot meghaladó hitelösszegeknél a tíz százalékot. A harmadik pillért a fogyasztóvédelmi elvárások jelentik. Itt lényeges elem, hogy egyéb szerződéskötésre, illetve díjköteles szolgáltatás igénybevételére az ügyfél nem kötelezhető. Kamatkedvezmények elérése érdekében ugyanakkor lehetősége van hitelfedezeti biztosítás kötésére, díjköteles számlanyitásra, illetve jövedelme egy meghatározott részének rendszeres érkeztetését is vállalhatja. Fontos elvárás még, hogy a folyósításnak papír alapú szerződéskötésnél 3 munkanap, online szerződéskötésnél pedig két munkanap alatt meg kell történnie. A negyedik fő terület pedig az elérhetőség, ahol az a fő elvárás, hogy a minősített fogyasztóbarát kölcsönök bankfiókban, teljeskörű online hitelfelvétel során, illetve közvetítők keresztül is igényelhetők legyenek. A minősítést elnyerő intézményeknek a náluk már számlát vezető vagy hitellel rendelkező ügyfeleknél legkésőbb 2021. április 1-től, új ügyfelek számára pedig legkésőbb július 1-től elérhetővé kell tenni az online hitelezés teljes folyamatát.

Az MNB adatai szerint a személyi kölcsönök az elmúlt évek egyik húzótermékének tekinthetők a lakossági hitelpiacon. Az új szerződések összege tavaly megközelítette az 560 milliárd forintot, ami közel 24 százalékos növekedés az egy évvel korábbi mennyiséghez képest. A koronavírus-járvány hatásai viszont a személyi kölcsönök kihelyezéseinél is látszódnak: 2020 első öt hónapjában 157,6 milliárd forintnyi új szerződést regisztrált a jegybank, ami több mint 30 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbi 231,4 milliárdtól.

[Eredeti](#)

(figyelo.hu, 2020. augusztus 10., hétfő)

Gondolja végig higgadtan használt autó vásárlását

Cikkünkben a Gazdasági Versenyhivatal javaslatait gyűjtöttük össze. (x)

The post Gondolja végig higgadtan használt autó vásárlását appeared first on pecsma.hu.

A kívánt márkájú, típusú és évjáratú személygépkocsik hirdetéseinek áttekintésekor érdemes körültekintően tájékozódni. Cikkünkben a Gazdasági Versenyhivatal javaslatait gyűjtöttük össze azzal kapcsolatban, hogy mire érdemes odafigyelni használt autó vásárlásakor. - Abban az esetben beszélhetünk fogyasztói jogviszonyról, és akkor tartozik a fogyasztóvédelem területére, ha kereskedőtől vásárolunk. - Attól, hogy egy kereskedés udvarán áll, még nem biztos, hogy a kereskedő nevéen van. Sokan csak a papírok kitöltésekor szembesülnek a ténnyel: az autó egy ismeretlen magánszemélyé, esetleg egy másik cég nevéen van. Miért fontos ez? Magánszemély tulajdonos esetén a vásárlás nem tartozik a fogyasztóvédelem területére, (nem kereskedő) céges tulajdonos esetén pedig nagy baj lehet belőle, ha a cég felszámolás, végrehajtás alatt áll. Céges eladó esetén feltétlenül nézzen utána a vállalkozásnak az ingyenes eceggyezek.hu oldalon. - Amennyiben kereskedőtől vásárol, minden esetben informálja le a kereskedőt - akár internetes fórumok segítségével is -, csak megbízható vállalkozásnál vásároljon. - Minden esetben ellenőrizze az eladó iratait, ha magánszemélytől vásárol, annak érdekében, hogy valóban a tényleges tulajdonostól vásárolja meg a járművet. Ha kereskedőtől vásárol akár az elektronikus cégjegyzéken is díjmentesen leellenőrizhető a vállalkozás. - A szerződés aláírását követően bármilyen követelést csak a szerződés szerinti eladóval szemben van lehetőség érvényesíteni, így külföldi eredetű autó vásárlása esetén, ha az nem került a kereskedő nevére átírásra, az autóval kapcsolatos garanciális és egyéb jogok érvényesítése akadályokba ütközhet. - Az autó megtekintése előtt már érdemes lehet megkísérelni az autó előtörténetét feltárni, hazai applikációk és külföldi oldalak egyaránt a segítségére lehetnek. Az autó hazai élettörténetét más ingyenes platformon megnézheti, így például a kilométeróra vonatkozásában is információkat szerezhet. Így elkerülheti, hogy olyan autó megtekintésére szánjon időt, és esetleges további költséget, bosszúságokat, amely esetében már akár a hirdetésben sem szerepelnek valós információk, óraállások. Az ilyen téves hirdetéseket a hirdetőoldalnak is érdemes jelezni, hogy a szükséges lépéseket megtehessek. - Szerződéskötés előtt igyekezzen alaposan felmérni a kiszemelt autó állapotát. Minden esetben keressen fel egy megbízhatónak tartott szervizt, vagy akár egy márkaszervizt. A vásárlást megelőző, független átvizsgálás lehetőséget nyújt, hogy ne később derüljön fény az autó korábbi sérüléseire vagy éppen arra, hogy a kilométeróra visszatekerésre került, illetve annak segítségével felmérhető, hogy a közeljövőben várhatóan milyen egyéb költségek merülnek fel a gépjárművel kapcsolatban. Így elkerülheti, hogy csak a vásárlást követően szembesüljön egy laikus által nem, de egy szakember számára könnyedén felismerhető hibával. - Szakszerű átvizsgálattal mellett mindig vigye hosszabb próbaútra a megvásárolni kívánt autót, melynek során minden funkcióját próbálja ki - a klímától az elektromos ablakemelőkig. - A szerződéskötést megelőzően ellenőrizze a gépjármű okmányainak és tartozékainak meglétét. Alapesetben az eladónak rendelkeznie kell a forgalmi engedéllyel, törzskönyvvel, szervizkönyvvel és 2 gyári indítókulccsal. - Figyeljen oda, hogy a gépkocsi eredetiségvizsgálata még az adásvételi szerződés aláírását megelőzően megtörténjen, vagy a szerződés tartalmazzon arra vonatkozó részt, mi történik akkor, ha az autó nem megy át a vizsgán. - Előzetesen jó, ha utána néz a

megvásárolni kívánt gépjármű fenntartási költségeinek, a biztosítási díj és a teljesítményadó várható összegének. - A gépkocsi megvásárlásához még különböző jogcímenek - a vételáron felül - többletköltségek járhatnak (például vagyonszerzési illeték, új forgalmi engedély és törzskönyv költsége, eredetiségvizsgálat díja, átírás költségei, stb.), ezeket mindenképpen vegye figyelembe, amikor a gépjárműre szánt keretet meghatározza. - A fogyasztónak, amennyiben nem készpénzért kívánja megvásárolni a kiválasztott autót, lehetősége van pénzügyi intézet által nyújtott szolgáltatás igénybe vételére (például lízing, bankkölcsön), ennél azonban a fogyasztónak további járulékos költségei merülhetnek fel. Mit tegyen, ha vásárlás után hibát észlel: - Gyakori tévhit, hogy kellékszavatosság csak új gépjárművekre érvényes. Ez azonban nem igaz, mivel a használt autó eladójának legalább egy éves szavatosságot kell vállalnia fogyasztóval kötött szerződés esetén. - A gépjármű-kereskedő például azért tartozik szavatossággal, hogy az eladott gépjármű rendeltetészerű használatra alkalmas, és rendelkezik azzal a minőséggel, amely a hasonló gépkocsiknál szokásos, továbbá megfelel a hirdetésben vagy egyéb tájékoztatásban bemutatott tulajdonságoknak. - Gyakori tévhit, hogy kellékszavatosság csak új gépjárművekre érvényes. Ez azonban nem igaz, mivel a használt autó eladójának legalább egy éves szavatosságot kell vállalnia fogyasztóval kötött szerződés esetén. Bármit is írtak le a szerződésben, főszabály szerint a kereskedő felel minden olyan hibáért, ami (vagy aminek közvetlen oka) megvolt a vásárlás pillanatában, és arról a fogyasztót a kereskedő nem tájékoztatta, a fogyasztó pedig kellő gondosság ellenére nem vehette észre (rejtett hiba). Az erre vonatkozó felelősség szerződéses kizárása semmis! - A használt autó eladójának legalább egy éves szavatosságot kell vállalnia fogyasztóval kötött szerződés esetén. Ennyi ideje van a fogyasztónak az esetleges rejtett hibák miatt (amit kellő gondosság ellenére sem vehetett észre a fogyasztó a vásárláskor) panasszal élni. Ennek az 1 évnek az első 6 hónapjában fordított a bizonyítás! - A kellékszavatosság alapján a kereskedő hiba esetén csak akkor mentesülhet a javítás/csere/vételár visszafizetés kötelezettsége alól, ha független szakvéleménnyel kimenti magát, tehát kétséget kizáróan igazolni tudja, hogy a hiba nem volt meg a vásárláskor, illetve azt a fogyasztó rendeltetésellenes használata okozta. E felelősség bármilyen kizárása semmis! - Amennyiben kellékszavatossági időn belül hiba merül fel, haladéktalanul közölje azt/azokat írásban, hogy annak időpontja és tartalma később is bizonyítható legyen. Ne csak szóban reklamáljon! - Ha kiderül, hogy hibás az autó, haladéktalanul dokumentálni kell a hibát. Legjobb, ha egy - a felektől független - szakszervizben részletesen átvizsgáltatja, és írásba foglaltatja a hibákat, illetve árajánlatot kér a javításra. Csak a korábban nem ismert, vagy a vásárlás előtt kellő gondosság mellett fel nem ismerhető hiba miatt élhet szavatossági igényekkel! - Az érvényesíthető szavatossági igények: a szavatossági igények első sorban a kijavítás vagy kicserélés lehetnek. - Ha a kijavítással a kereskedő indokolatlanul késlekedik, vagy azt nem tudja elvégezni, a fogyasztó áttérhet a szavatossági igények következő lépcsőjére: a vételár leszállítása, a kereskedő költségére történő kijavíttatására, vagy indokolt esetben a szerződéstől való elállásra és az eredeti vételár visszakövetelésére. - A szavatossági jogok sorrendje kötött, azok között a fogyasztó nem válogathat kedvére. Bizonyos feltételekkel azonban az áttérés jogszerű lehet. - A jegyzőkönyv felvételével, a minőségi kifogás intézésével kapcsolatos szabályok megsértése, megtévesztő kereskedelmi gyakorlat fogyasztóvédelmi jogsértés, amely miatt a Kormányhivatalban működő fogyasztóvédelmi hatóság eljárása kezdeményezhető. - Amennyiben a fogyasztóvédelmi jogsértés a gazdasági versenyt érdemben befolyásolja, országos érintettségű, a Gazdasági Versenyhivatal illetékes eljárni. - Magának a hibás teljesítésnek az érdemi részével kapcsolatos jogvita békéltető testület vagy bíróság hatáskörébe tartozik. Célszerű a békéltető testület eljárását kezdeményezni, hiszen ingyenes, mediáción alapuló megegyezést tesz lehetővé. Ingyenes fogyasztóvédelmi és versenyjogi tanácsadás Pécsen A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda (GVTI) csapata díjmentesen

segít a pécsieknek fogyasztóvédelmi és versenyjogi problémáik megoldásában. A GVTI fogyasztóvédők célja az, hogy segítsék a tudatos döntéshozást, és a panaszok rendezését. Sikeresebb a panaszkezelés, ha a fogyasztók és vállalkozók tisztában vannak problémájuk jogszabályi hátterével. Ezeknek a jogoknak a megismerésében és panaszlevél megírásában segít teljesen díjmentesen - a Gazdasági Versenyhivatal megbízásából, vele együttműködésben dolgozó - a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda. Szakterületeik: megtévesztő reklámok, szavatosság és jótállás, üdülési jog, termékbemutatók, közüzemi szolgáltatások, internetes vásárlások, jelentős piaci erővel való visszaélés, utazási szerződések, légi utasok jogai, üzletfelek megtévesztése. Elérhetőségek: 7621 Pécs, Rákóczi út 17. II. em. 213. Tel: +36 30 748 9147 E-mail: pecs@versenyugyi-tanacsadoiroda.hu Nyitvatartás: Hétfő: 12.00-16.00 Kedd: 9.00-13.00 Szerda: 12.00-16.00 Csütörtök: 9.00-13.00 Péntek: Zárva fogyasztovedok.hu (x) The post Gondolja végig higgadtan használt autó vásárlását appeared first on pecsma.hu. - pecsma.hu

Eredeti

(pecsma.hu, 2020. augusztus 10., hétfő)

Daganatot okozhat a sütéskor keletkező akrilamid

Az akrilamid szénhidráttartalmú élelmiszerekben keletkezik azok magas hőmérsékleten, legalább 120 Celsius-fok felett történő hevítésekor (sütés, pörkölés, grillezés), alacsony nedvességtartalomnál. Rosszindulatú daganatok kialakulásához vezethet a sütéskor keletkező akrilamid nagy dózisu, tartós fogyasztása - hívta fel a figyelmet a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének főtitkára, Erdélyi Alíz az M1 Ma reggel című műsorában. Felhívta a figyelmet, hogy a [...]

The post Daganatot okozhat a sütéskor keletkező akrilamid appeared first on Napidoktor.

Az akrilamid szénhidráttartalmú élelmiszerekben keletkezik azok magas hőmérsékleten, legalább 120 Celsius-fok felett történő hevítésekor (sütés, pörkölés, grillezés), alacsony nedvességtartalomnál. Rosszindulatú daganatok kialakulásához vezethet a sütéskor keletkező akrilamid nagy dózisu, tartós fogyasztása - hívta fel a figyelmet a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének főtitkára, Erdélyi Alíz az M1 Ma reggel című műsorában. Felhívta a figyelmet, hogy a megelőzésnek a változatos étrend a kulcsa. Mint mondta, a vizsgálatok azt mutatják, hogy a felnöttek akrilamidfogyasztásának legnagyobb részét sültburgonya, kávé, kenyér és keksz teszi ki. Egy étel akrilamidtartalma a sütési időtől is függ, vagyis egy három percig pirított kenyérnek kevesebb a károsanyag-tartalma, mint egy hat percig pirítottnak - jegyezte meg Erdélyi Alíz. Az akrilamid kis molekulású, vízben jól oldódó szerves vegyület. Használják többek között ipari kemikáliaként a poliakrilamid gyártásban. Svédországban 2002-ben figyeltek fel arra, hogy szénhidráttartalmú élelmiszerek magas hőmérsékleten (120-150 C felett) történő hevítésekor (pl. sütéskor, grillezéskor vagy zsírban történő sütéskor) természetes módon keletkezik akrilamid. Az élelmiszeripari feldolgozások és az otthoni ételkészítéskor egyaránt végbemenő, az élelmiszer "barnulását", számos összetevő kialakulását is eredményező úgynevezett Maillard-reakció során redukáló cukrok és aminosavak (főként aszparagin) reakciójával képződik akrilamid - olvasható a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal oldalán. A felnöttek étrendjében a különböző sültburgonya-termékek (hasábburgonyák, krokettek stb.), valamint a kávé, a kekszek,

kenyerek az akrilamid fő beviteli forrásai. Fotó: 123rf. com A legtöbb gyermek számára a sültburgonya-termékek jelentik az akrilamidbevétel jelentős részét. A csecsemők számára bizonyos bébiételek az akrilamid legfontosabb forrásai. Néhány más élelmiszer például a burgonyaszírom, a burgonyasnack aránylag sok akrilamidot tartalmaz, azonban szokásos, változatos étrend esetén szerepük a teljes bevételben korlátozottabb. Forrás: Hirado - gyenesbea

[Eredeti](#)

(napidoktor.hu, 2020. augusztus 10., hétfő)

Visszavinné a meghibásodott árut, de a kereskedő kukackoskodik? Akkor erről tudnia kell!

Számos jótállással kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémát orvosol az a nyáron kihirdetett jogszabály, amely módosítja a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló kormányrendeletet és igyekszik elejét venni a fogyasztói elégedetlenségeknek. A módosítások 2021. január 1-jén lépnek hatályba, így a vállalkozásoknak elegendő ideje lesz felkészülni az új, meglehetősen szigorú szabályok alkalmazására, melyeket a Taylor Wessing Budapest ügyvédi iroda szakértői foglaltak össze. A vásárlókat és a forgalmazókat egyaránt érintő legfontosabb változás az, hogy 2021-től a jelenlegi 1 éves jótállási idő helyett az eladási ártól függően sávosan fog változni a kötelező jótállási időtartam, mely 10 ezer és 100 ezer forint közötti vételár esetén 1 év, 100 ezer és 250 000 ezer forint közötti vételár esetén 2 év, 250 ezer forint feletti vételár esetén pedig 3 év lesz. Jön az e-jótállási jegy. Szintén fontos változás, hogy bevezetésre kerül az e-jótállási jegy. 2021. január 1-jétől kezdődően elektronikus úton is át lehet adni a fogyasztó részére a jótállási jegyet, legkésőbb a termék átadását vagy üzembe helyezését követő napon. Érdemes lesz közvetlenül email útján megküldeni az e-jótállási jegyet, ugyanis ha a vállalkozás letöltést biztosító elérési cím formájában teszi ezt elérhetővé (például link), a jegynek a teljes jótállási időtartam alatt letölthetőnek kell lennie, tehát adott esetben 3 évig. További, a vásárlóknak kedvező változás az is, hogy a jövőben az igényérvényesítéshez az eladó nem követelheti meg azt, hogy a vásárló az eredeti csomagolást megőrizze, valamint az, hogy 2021-től a kijavítás iránti igény már nem csak a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál érvényesíthető, hanem a vállalkozás székhelyén, bármely telephelyén vagy fióktelepén is. Így a vállalkozás feladata lesz gondoskodni arról, hogy a termék ezek bármelyikéből eljusson a szervizbe. Nem lehet elhúzni a javítást. A kapcsolódó miniszteri rendelet szintén 2021 elején hatályba lépő módosítása alapján a vállalkozásoknak törekedniük kell arra, hogy a kijavítást vagy a kicserélést 15 napon belül elvégezzék, ellenkező esetben pedig kötelesek a fogyasztót tájékoztatni a kijavítás vagy a csere várható időpontjáról. Ennek teljesíthetőségét az teszi lehetővé, hogy a szerviz köteles lesz a vállalkozást tájékoztatni az áru javíthatóságának lehetőségességéről, illetve várható időtartamáról. Ha az első javítás során fény derül arra, hogy az adott fogyasztási cikk nem javítható, 8 napon belül automatikusan ki kell cserélni, ha a cserére nincs lehetőség, 8 napon belül vissza kell téríteni a számla vagy nyugta alapján a vételárat. Akkor is kötelező a 8 napon belüli automatikus csere, ha három javítást követően ismét meghibásodik az áru és a fogyasztó nem igényli a vételár arányos leszállítását vagy az áru kijavítását. Ha a termék nem cserélhető, szintén 8 napon belül vissza kell téríteni a

számla vagy nyugta alapján a vételárat. A javítások indokolatlan késedelmét szankcionálja az a rendelkezés, amely szerint, ha a kijavításra 30 napon belül nem kerül sor, ennek leteltét követő 8 napon belül ki kell cserélni a fogyasztási cikket, de itt is érvényesül, hogy ha nem lehetséges a csere, a vételárat kell visszafizetni. Nyilvánvalóan nem lenne méltányos valamennyi tartós fogyasztási cikk esetén érvényesíteni ezeket a szabályokat, így a rendelet kimondja, hogy ezek a szabályok nem vonatkoznak olyan termékekre, mint az elektromos kerékpárok, a személygépkocsik vagy a lakóautók. Ablakot, garázkaput is cserélni vagy javítani kell. A szabályozás egyébként csak bizonyos, 10 ezer forintot meghaladó értékű tartós fogyasztási cikkekre vonatkozik például háztartási készülékek, fűnyírók, kerékpárok, személygépkocsik, babakocsik, lámpatestek, telefonok, számítógépek, laptopok, hangszerek, órák, ékszerek és sporteszközök. Ez a lista most kiegészült a 10 ezer forintos eladási ár feletti nyílászárókkal, kaputelefonokkal, riasztóberendezésekkel, garázkapukkal, zuhanykabinokkal, kádakkal, napkollektorokkal és drónokkal. "Mint láthatjuk, a változások egyértelműen a fogyasztóknak kedveznek, hiszen 2021-től egy drágább okostelefon vagy laptop esetén 3 évig kérhető majd - bizonyos feltételek mellett - a termék javítása, kicserélése, adott esetben a vételár visszatérítése. Európai viszonylatban ez egészen egyedülálló, és érdekes megnézni, milyen hatással lesz a tartós fogyasztási cikkek piacára. Az ártól függő sávos jótállási idő akár ármérsékléshez is vezethet, de az is elképzelhető, hogy a szigorú szabályozás következtében egyes márkák eltűnnek majd a magyar piacról" - összegezték a Taylor Wessing Budapest ügyvédi iroda szakértői.

Számos jótállással kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémát orvosol az a nyáron kihirdetett jogszabály, amely módosítja a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló kormányrendeletet és igyekszik elejét venni a fogyasztói elégedetlenségeknek. A módosítások 2021. január 1-jén lépnek hatályba, így a vállalkozásoknak elegendő ideje lesz felkészülni az új, meglehetősen szigorú szabályok alkalmazására, melyeket a Taylor Wessing Budapest ügyvédi iroda szakértői foglaltak össze. A vásárlókat és a forgalmazókat egyaránt érintő legfontosabb változás az, hogy 2021-től a jelenlegi 1 éves jótállási idő helyett az eladási ártól függően sávosan fog változni a kötelező jótállási időtartam, mely 10 ezer és 100 ezer forint közötti vételár esetén 1 év, 100 ezer és 250 000 ezer forint közötti vételár esetén 2 év, 250 ezer forint feletti vételár esetén pedig 3 év lesz. Jön az e-jótállási jegy. Szintén fontos változás, hogy bevezetésre kerül az e-jótállási jegy. 2021. január 1-jétől kezdődően elektronikus úton is át lehet adni a fogyasztó részére a jótállási jegyet, legkésőbb a termék átadását vagy üzembe helyezését követő napon. Érdemes lesz közvetlenül email útján megküldeni az e-jótállási jegyet, ugyanis ha a vállalkozás letöltést biztosító elérési cím formájában teszi ezt elérhetővé (például link), a jegynek a teljes jótállási időtartam alatt letölthetőnek kell lennie, tehát adott esetben 3 évig. További, a vásárlóknak kedvező változás az is, hogy a jövőben az igényérvényesítéshez az eladó nem követelheti meg azt, hogy a vásárló az eredeti csomagolást megőrizze, valamint az, hogy 2021-től a kijavítás iránti igény már nem csak a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál érvényesíthető, hanem a vállalkozás székhelyén, bármely telephelyén vagy fióktelepén is. Így a vállalkozás feladata lesz gondoskodni arról, hogy a termék ezek bármelyikéből eljusson a szervizbe. Nem lehet elhúzni a javítást. A kapcsolódó miniszteri rendelet szintén 2021 elején hatályba lépő módosítása alapján a vállalkozásoknak törekedniük kell arra, hogy a kijavítást vagy a kicserélést 15 napon belül elvégezzék, ellenkező esetben pedig kötelesek a fogyasztót tájékoztatni a kijavítás vagy a csere várható időpontjáról. Ennek teljesíthetőségét az teszi lehetővé, hogy a szerviz köteles lesz a vállalkozást tájékoztatni az áru javíthatóságának lehetőségességéről, illetve várható időtartamáról. Ha az első javítás során fény derül arra, hogy az adott fogyasztási cikk nem javítható, 8 napon belül automatikusan ki kell cserélni, ha a cserére nincs lehetőség, 8 napon belül vissza kell téríteni a számla vagy nyugta alapján a

vételárat. Akkor is kötelező a 8 napon belüli automatikus csere, ha három javítást követően ismét meghibásodik az áru és a fogyasztó nem igényli a vételár arányos leszállítását vagy az áru kijavítását. Ha a termék nem cserélhető, szintén 8 napon belül vissza kell téríteni a számla vagy nyugta alapján a vételárat. A javítások indokolatlan késedelmét szankcionálja az a rendelkezés, amely szerint, ha a kijavításra 30 napon belül nem kerül sor, ennek leteltét követő 8 napon belül ki kell cserélni a fogyasztási cikket, de itt is érvényesül, hogy ha nem lehetséges a csere, a vételárat kell visszafizetni. Nyilvánvalóan nem lenne méltányos valamennyi tartós fogyasztási cikk esetén érvényesíteni ezeket a szabályokat, így a rendelet kimondja, hogy ezek a szabályok nem vonatkoznak olyan termékekre, mint az elektromos kerékpárok, a személygépkocsik vagy a lakóautók. Ablakot, garázkaput is cserélni vagy javítani kell. A szabályozás egyébként csak bizonyos, 10 ezer forintot meghaladó értékű tartós fogyasztási cikkekre vonatkozik például háztartási készülékek, fűnyírók, kerékpárok, személygépkocsik, babakocsik, lámpatestek, telefonok, számítógépek, laptopok, hangszerek, órák, ékszerek és sporteszközök. Ez a lista most kiegészült a 10 ezer forintos eladási ár feletti nyílászárókkal, kaputelefonokkal, riasztóberendezésekkel, garázkapukkal, zuhanykabinokkal, kádakkal, napkollektorokkal és drónokkal. "Mint láthatjuk, a változások egyértelműen a fogyasztóknak kedveznek, hiszen 2021-től egy drágább okostelefon vagy laptop esetén 3 évig kérhető majd - bizonyos feltételek mellett - a termék javítása, kicserélése, adott esetben a vételár visszatérítése. Európai viszonylatban ez egészen egyedülálló, és érdekes megnézni, milyen hatással lesz a tartós fogyasztási cikkek piacára. Az ártól függő sávós jótállási idő akár ármérsékléshez is vezethet, de az is elképzelhető, hogy a szigorú szabályozás következtében egyes márkák eltűnnek majd a magyar piacról" - összegezték a Taylor Wessing Budapest ügyvédi iroda szakértői. -

[Eredeti](#)

(napi.hu, 2020. augusztus 10., hétfő)

Új időszámítás jön majd a kötelező jótállásban

Fogyasztóvédelem: sávosan változik az időtartam, bevezetik az elektronikus jótállási jegyet

BÉKÉS MEGYE Jövő januártól több ponton jelentősen változik a kötelező jótállásról, illetve a minőségi kifogás intézésének szabályairól szóló rendelet - tájékoztató oldalán a Békés Megyei Kormányhivatal.

Jelenleg valamennyi, bruttó 10 ezer forint feletti értékű termék esetében egységesen egy esztendő a kötelező jótállás időtartama, ezt módosítja sávosan a jövő januártól életbe lépő rendelet. Eszerint 2021-től a 10 ezer és 100 ezer forint közötti termékeknél továbbra is marad az 1 év, a 100-250 ezer forintot kóstáló portékák esetében ennek duplájára, míg a 250 ezret meghaladó áru termékek esetében 3 évre emelkedik a kötelező jótállás időtartama.

Bővül a kötelező jótállással érintett termékek köre is. A jogalkotó lépést tart a fogyasztói társadalom szülte igényekkel, kihívásokkal és a korral, hiszen számos gyakorlati (jogi) problémára reagálva kerültek bele a rendelet mellékletébe az ajtók, ablakok, relaxák, riasztóberendezések is. A garázkapukra, garázsajtókra is kötelező jótállást kell adniuk az eladóknak. Januártól a rendelet hatálya kiterjed a zuhanykabinokra, kádakra és csaptelepekre,

de a napkollektorok, napelemrendszerek, valamint a légdeszkák (hoverboardok), elektromos rollerek és az úgynevezett nyílt drónok is szerepelnek a mellékletben.

2021. január 1-től amennyiben már az első javítás alkalmával nyilvánvalóvá válik, hogy a termék nem javítható, úgy a vállalkozásnak 8 napon belül ki kell cserélnie azt, ha a cserére nincs lehetősége, ugyanezen időn belül a vételárát vissza kell fizetnie a vásárlónak.

Ugyanezek a szabályok érvényesek akkor is, ha már negyedik alkalommal visszük vissza javítani a terméket, vagy ha az 30 napon belül nem javítható. (Kivételt képeznek ez alól többek között az autók, elektromos kerékpárok, négykerekű motorok, motorkerékpárok.) Ha a javítás ideje a 15 napot meghaladja, arról a vásárlót tájékoztatni kell. A jótállás kezdő időpontja a jövőben - a legtöbb esetben - a termék vásárlásának a napja.

Új szabály, hogy a termék javítása esetén a jótállás időtartama annyival meghosszabbodik, amennyi ideig a fogyasztó azt a hiba miatt rendeltetésszerűen nem használhatta.

A csomagolás megőrzése a továbbiakban sem lehet feltétele a jótállási igény érvényesítésének, vagyis nem kell megőrizni a dobozokat. A fogyasztó januártól a javítás iránti igényét nemcsak a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál, hanem a vállalkozás székhelyén, bármely telephelyén, fióktelepén is érvényesítheti.

A rendelet újítása az elektronikus jótállási jegy bevezetése is. Így nem kell a papíralapú jótállási jegyekre vigyázni, hiszen az elektronikus jótállási jegy érkezhethet akár e-mailben, de megkaphatjuk kétdimenziós vonalkód (QR-kód) formájában is.

A vásárlókat segítik a változások

P. G.

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2020. augusztus 11., kedd, 2. oldal)

Szigorúbb a hazai szabályozás

ÍZESÍTETT DOHÁNYTERMÉKEK A JTI szerint fel kellene függeszteni a GVH-eljárást

Sokkal szigorúbb az ízesített cigarettákra vonatkozó magyar szabályozás, mint az uniós irányelv - mondta a Világgazdaságnak Demjén Tibor, az Emberi Erőforrások Minisztériumához tartozó Dohányzás Fókuszpont vezetője. A mentolos ízesítés teljes tiltása jelentős magyar intézkedés a dohányzás visszaszorításában. Hozzátette: május 20-tól a hazai kiskereskedelmi forgalomban a cigaretta és a cigarettadohány nem tartalmazhat mentolt. Amíg az uniós irányelv a jellegzetes ízhez köt tilalmat, addig a magyar szabályozás szerint a gyártás és a csomagolás során hozzáadott mentol és más ízesítés sem engedélyezett. Az év első négy hónapjában a fogyasztók 251 milliárd forintot költöttek el a dohányboltokban, ez 12 százalékkal, 27 milliárddal több, mint tavaly ugyanebben az időszakban volt - derül ki az ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. adataiból. A trafikok majdnem 2,4 milliárd szál cigarettát adtak el, emellett elkelt ezerháromszáz tonna fogyasztási dohány, kétszázmillió szál szivarka, az elektronikus cigarettába való töltőfolyadék értékesített mennyisége pedig meghaladta az ötmillió millilitert.

Az ízesített dohánytermékek forgalmazása kapcsán legutóbb a JTI Hungary Dohányértékesítő Zrt. ellen indított vizsgálatot az ügyfelek megtévesztése miatt a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). A hatóság szerint a cég a dohány-kiskereskedelemmel foglalkozó vállalkozásoknak azt írta, hogy a termékei megfelelnek a jogszabályi követelményeknek.

Szakértők szerint a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek betiltása nem jelenti az egyes adalékanyagok használatának teljes kizárását, viszont kötelezi a gyártót, hogy olyan mértékben csökkentse az adalékanyagokat vagy az adalékanyagok kombinációját, hogy használatuk ne eredményezzen jellegzetes ízt. "Mi azt tettük, amit a jogszabály előír" - reagált a JTI Hungary a GVH vizsgálatára. Jelentősen csökkentették a keverékek mentoltartalmát olyan szintre, amely nem eredményez jellegzetes ízesítést. Hangsúlyozták, hogy ezt a terméket a piacra kerülése előtt bejelentették mind az európai uniós, mind a magyar szabályozó hatóságoknak, így a teljes folyamat során transzparensen jártak el. A JTI Hungary szerint, összhangban az Európai Unió hatáskörébe eső eljárással, amely az állítólagos jellegzetes ízesítésű termékeket vizsgálja - és amelynek eredménye jogilag kötelező érvényű Magyarországon -, a GVH-nak fel kellene függesztenie az eljárását addig, amíg az ügy uniós szinten le nem zárul. Hozzáadték: addig természetesen teljes mértékben együttműködnek a GVH- val, hogy bebizonyítsák: termékeik megfelelnek a jogszabályoknak.

A JTI Hungary árbevétele az Opten adatai szerint egy év alatt 15 százalékkal nőtt, a cég 2019-ben már 62 milliárd forintot zsebelt be a dohányértékesítésből, míg 2018-ban 54 milliárd forint árbevételt könyvelt el. A cég üzemi eredménye tavaly 448 millió forint volt. A JTI Hungary Zrt. az elmúlt tíz évben a leggyorsabban növekvő dohányipari cég Magyarországon, piaci részesedése a 2008-as 2,9 százalékról 2017-ben 15,9 százalékra nőtt - olvasható a vállalat honlapján.

GRAFIKON

A NAPI RENDSZERESSÉGGEL DOHÁNYZÓK ARÁNYA

Forrás: Eurostat, VG-grafika

K. R.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. augusztus 11., kedd, 5. oldal)

Madárinfluenza - A Nébih már csaknem 9,5 milliárd forint állami kártalanítást fizetett ki

Budapest, 2020. augusztus 11., kedd (MTI) - A madárinfluenza-járvány megfékezése érdekében az idén megsemmisített állatokért, eszközökért járó állami kártalanítás több mint 80 százalékát, csaknem 9,5 milliárd forintot már kifizette az érintett tulajdonosoknak a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) - közölte a hivatal a honlapján.

Felidéztek, hogy az idén március végén indult járvány Bács-Kiskun, Békés és Csongrád-Csanád megyét érintette. A három megyében mintegy 400 állattartó telepen csaknem 4,8 millió állatot kellett ártalmatlanítani a betegség megfékezése, terjedésének megelőzése érdekében. Hozzáadték, hogy azok a tulajdonosok, akikkel szemben nem állt fenn kártalanítást kizáró ok, a megsemmisített állataikért, eszközeikért, ragályhordozó anyagaikért, tárgyaikért 100 százalékos állami kártalanításban részesülnek. - gtz gjé

[Eredeti](#)

(mti.hu, 2020. augusztus 11., kedd)

Aggályai vannak a WHO-nak az orosz vakcinával kapcsolatban

Nagy a különbség a között, hogy valaki nyomon van egy ígéretes vakcina felé vagy, hogy az már át is ment (a vizsgálatok) minden fázisán - figyelmeztetett az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) szóvivője. Christian Lindmeier szavai elsősorban Oroszországnak szóltak, amelynek vezetése

Nagy a különbség a között, hogy valaki nyomon van egy ígéretes vakcina felé vagy, hogy az már át is ment (a vizsgálatok) minden fázisán - figyelmeztetett az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) szóvivője. Christian Lindmeier szavai elsősorban Oroszországnak szóltak, amelynek vezetése a múlt héten bejelentette, hogy októberben már tömegesen és ingyenesen be is veti az országban kidolgozott oltást a koronavírus ellen - írja az Index. hu a BBC nyomán. A vakcina bejegyzése augusztus 10-12. környékén történhet meg, és 15-től kerülhet polgári forgalomba, akkor még tehát saját zsebből kell kifizetniük azoknak, akik mielőbb beoltatnák magukat - írja a lap. A vírus elleni oltáson rengeteg országban dolgoznak, de a WHO-nak már van is egy hatos listája azokról az oltóanyagokról, amelyeket már klinikai teszteknek vetettek alá, embereken is vizsgálva a szer hatását. Az orosz vakcina nincsen a hat jelölt között - bár az országban már embereken is tesztelték a hatóanyagot. Anna Popova tisztifőorvos, az orosz fogyasztóvédelmi felügyelet (Roszpotrebnadzor) vezetője szerint az orosz vakcinák tartós immunitást alakítanak ki. Az oltást az első után 21 nappal meg kell ismételni. A WHO már korábban is kifejezte kétségét az orosz vakcinával szemben, ősz helyett legfeljebb a jövő évre várva egy megbízható oltóanyag kidolgozását é tömeges legyártását. Az orosz vakcina tömeggyártásának megkezdéséről itt írtunk korábban. - MarketingPirula

[Eredeti](#)

(marketingpirula.hu, 2020. augusztus 11., kedd)

Különös fordulat a médiahatóságnál

ÁTGONDOLTÁK A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) szakértői engedélyezték volna, hogy az RTL Magyarország felvásárolja Central Média csoport digitális üzletágának 30 százalékát, de a Médiatanács mégis megtiltotta az akvizíciót - derült ki a Média1.hu szakportál birtokába jutott dokumentumokból. A szakértők akkori álláspontja szerint az üzlet nem veszélyeztette volna a magyar médiapiac sokszínűségét. A Central Digitális Média Kft. egyik legfontosabb eleme a 24.hu közéleti hírportál, amely kifejezetten kormánykritikus hangvételű cikkeket közöl. Az RTL azt tervezte, hogy a híradója szorosan együttműködik majd a 24.hu szerkesztőségével.

Vidus Gabriella, az RTL Klub Magyarország vezérigazgatója és Varga Zoltán, a Central Média csoport tulajdonos-vezérigazgatója még 2016 szeptemberében jelentette be a felvásárlási szándékot, az üzletet azonban engedélyeztetni kellett a Gazdasági Versenyhivatalnál. Utóbbi az NMHH-tól kért szakvéleményt arról, hogy az összefonódás

eredményezheti-e a hazai médiapiac sokszínűségének csökkenését. A szervezet úgy foglalt állást, hogy az akvizíció "jelentős torzulást eredményezne" a magyar médiapiacra, ezért végül nem engedélyezték az üzletet. Csakhogy egy 2016. decemberi "A sokszínű tájékozódás jogának érvényesülésével kapcsolatos vizsgálat" című belső dokumentum ábrákkal, grafikonokkal illusztrálva foglalt állást amellelt, hogy "az összefonódás eredményeképpen létrejött műsorkészítő műhely nem csökkenti érdemben a média sokszínűségére vonatkozó lehetőséget". Mint írták, az új felállásnak köszönhetően valóban 2,7 millió hírfogyasztót érnének el, de ez a csoport is igénybe vehetne további 6-7 információforrást. Ehhez képest a Médiatanács 2017. január 24-i elutasító határozatában úgy fogalmazott, "a szakhatósági eljárás során feltárt tényállási adatok nyomán megállapítható, hogy a független véleményforrások összefonódás utáni szintje nem biztosítaná a sokszínű tájékozódás lehetőségét".

Az RTL Magyarország bíróságon támadta meg a döntést, az ügyben még nem született jogerős ítélet. A Média1.hu megkereste az ügyben az NMHH-t is, de a hatóság mindössze annyit írt: "a döntés-előkészítő dokumentumok nem nyilvánosak".

Varga Zoltán, a Central csoport vezetője már 2016-ban is fejtörést okozott a kormánynak K. A.

[Eredeti](#)

(Népszava, 2020. augusztus 12., szerda, 5. oldal)

TARTALMASAN APPLIA-CÉLOK ÉS -FELADATOK

Igen tartalmas időszak elé néz az APPLiA Magyarország Egyesülés, többek között megújul az energiacímke, változik a jótállással kapcsolatos szabályozás, de a HGCS program újraindulásának elősegítése is szerepel a szervezet tervei között. Az APPLiA előtt álló feladatokról, konkrét lépésekről az egyesülés közelmúltban kinevezett új igazgatóját, Gerzsei Attilát, illetve a szervezet cégvezetőjét, Mészáros Fannit kérdeztük.

Az év elején az iparág még a HGCS program szüneteltetése miatt aggódott leginkább, azóta sajnos kiderült, hogy nem ez lesz 2020 legnagyobb kereskedelmi problémája. A járvány utáni időszakban a HGCS különösen hasznos lehetne a piac számára, ha újraindulna. Az APPLiA milyen lépéseket tett, tesz, tervez ezzel kapcsolatban?

M. F.: Természetesen foglalkozunk ezzel a kérdéssel. Kormányzati oldalról az eddiginél egy komplexebb megközelítés igénye merült fel a program kapcsán, ami tulajdonképpen összhangban van a nemzetközi tervekkel, a körforgásos gazdaság átfogó koncepciójával, amelynek célkitűzései a mi iparágunk esetében is érvényesek. Ennek megfelelően átdolgoztuk a javaslatunkat, és az új HGCS koncepció egy "7 az 1"-ben elképzelést fogalmaz meg, amelyben az újrahasználat, az okos mérési hálózatok, a szerelőképzés, a hulladékgazdálkodás, az új energiacímke, új termékkörök bevonása, illetve a válságkezelés aspektusai is megjelennek. Megállapításainkat és javaslatainkat egy tanulmányban összegeztük, amelynek része a korábbi csereprogramokkal elért eredmények részletes bemutatása, valamint a kezdeményezés megszűnésének várható hatásai is. A tervet a környezetvédelmi világnapon, június 5-én eljuttattuk az illetékeseknek, illetve a teljes tanulmányt elérhetővé tettük az APPLiA weboldalán is. Bízunk benne, hogy a HGCS valamilyen formában újraindulhat majd, ami az eddig elért eredmények megőrzése és

továbbjavítása mellett a járvány hatásainak enyhítése okán is fontos és hasznos lehetne. G. A.: Fontos, hogy a járvány miatt bevezetett korlátozások kapcsán egyértelműen látszik, hogy számottevően nőtt a háztartási készülékek igénybevétele. Ennek hatásai már eddig is érzékelhetőek voltak, és várhatóan a későbbiekben is lesz jelentőségük. Ez pedig a csereprogram tekintetében is fontos szempont lehetne

Ezek szerint az új HGCS program már az energiacímke megújításával is foglalkozik. A változások jövő márciusban lépnek életbe, de már idén novemberben kötelezettséget jelent a piaci szereplők számára. Pontosan mire kell számítani novembertől?

M. F.: Az új energiacímke mosógépek és mosó-szárító gépek, szárítógépek, hűtőszekrények és fagyasztók, borhűtők és televíziók vonatkozásában kerül bevezetésre 2021 márciusától. Azonban lesz egy négy hónapos átmeneti időszak, amikor az új és a régi címkét egyaránt használni kell. Vagyis idén novembertől minden gyártónak biztosítania kell mindkét címkét, a kereskedőknek pedig, legyen az offline vagy online, kötelező a készülékeken a régi és az új címkét is elhelyezni. Ennek célja, hogy a vásárlók megismerkedjenek a változásokkal, és az újítások kapcsán elkerülhetőek legyenek a félreértések.

Az energiacímke kapcsán hogyan tudja segíteni, támogatni az APPLiA a piaci szereplőket?

G. A.: Úgy gondolom, a piacon mindenki felkészült a változásra. A gyártók központjai megtették a szükséges lépéseket, a helyi képviseleteknél is mindenki tisztában van az ezzel kapcsolatos feladatokkal, illetve a kereskedőknél sem jelent majd problémát az átállás. Ettől függetlenül az APPLiA segít minden esetlegesen felmerülő kérdésben, illetve a www.thenewenergylabel.eu oldalon magyar nyelven is elérhetőek az energiacímke megújítását érintő legfontosabb információk.

A vásárlók számára is biztosítanak majd információs anyagokat? Terveznek esetleg kommunikációs kampányt?

M. F.: Természetesen aktív szerepet vállalunk a kommunikációban. A már említett weboldal mellett saját közösségimédia-felületünkön is közzé tesszük a legfontosabb információkat, illetve a bevezetést megelőzően, októberre tervezünk egy sajtótájékoztatót is, ahol a média képviselőit tájékoztatjuk majd az energiacímke változásainak részleteiről.

A jövő év változást hoz a jótállással kapcsolatos szabályozásban is. E tekintetben elég sok a kérdőjel még a piacon. Mi okozza a legnagyobb fejtörést?

M. F.: Tavaly megkereste a szervezetet a minisztérium, hogy a témában rendelkezésre álló gyakorlati tapasztalatokat összegezzük. Ennek eredményeként a januártól életbe lépő rendelet számos eleme a mi észrevételeinkre épül, így például a csere előtt elvégzendő három javítás, a javításra rendelkezésre álló 15 nap 30 napra változtatása, vagy a klímaberendezések 6 hónapon belüli beszerelésének feltétele is a mi javaslatunkra került be a szabályozásba. A jótállási időtartam tervezett változtatásáról azonban nem tudtunk konkrétan. Az iparág számára pedig éppen ez a legnehezebben értelmezhető, hiszen a piacon nincsenek fix árak, a meghúzott értékhatár ezért nem egzakta. Adott termék az egyik kereskedőnél olcsóbb, máshol drágább, de lehet, hogy egy kereskedelmi akció miatt kerül az ár az értékhatár alá, ilyenkor pedig ugyanarra a készülékre más jótállási idő vonatkozik attól függően, hogy hol vagy mikor vásárolták. G. A.: Ezen túlmenően is felvetődnek kérdések. Bizonyos esetekben például az életciklus nincs összhangban a szabályozással. Mobiltelefonoknál az akkumulátor fő alkatrésznek számít, így vonatkozik rá a jótállás, a technológiából adódóan viszont nem életszerű ez a kiterjesztés. A meghosszabbított jótállás pedig a szervizhátterre is hatással van, mert várhatóan növekedni fog a javítások száma. Ez nemcsak költségnövekedést jelent a gyártók számára, hanem szervizkapacitás-bővítést is. Már jelenleg is komoly nehézséget

jelent a képzett munkaerő alkalmazása, a megnövekedett igények pedig még nagyobb kihívás elé állítják majd a piacot.

Ezekben a kérdésekben tud valahogyan segíteni a szervezet?

G. A.: Mindenféleképpen arra törekszünk, hogy egy standard szabályozás révén tiszta viszonyokat teremtsünk a jótállás, garancia, kiterjesztett garancia, szervizelés kérdésében. Ennek érdekében egy szakmai konzultációt kezdeményezünk a piaci szereplőkkel, amely alapján létrehozunk egy olyan részletes tájékoztatót, amely mindent tartalmaz gyakorlati és jogi oldalról, és a gyártók, a kereskedők, a fogyasztók és a hatóság számára egyaránt használható útmutatóként. Az anyag terveink szerint szeptember közepére készül el, és amennyiben szükséges, módosító javaslatokat is tartalmaz majd a rendelkezést illetően.

M. F.: Az elkészült és jóváhagyott információs anyagot az APPLiA saját csatornáiban elérhetővé teszi majd, reményeink szerint a kereskedők is élnek majd ezzel a lehetőséggel, és ők is használják a fogyasztók tájékoztatására, illetve a fogyasztóvédelem piacfelügyeleti illetékes kollégáit is megkeressük, hogy rajtuk, illetve a kormányzati fogyasztóvédelmi tájékoztató csatornákon keresztül is elérhető legyen a dokumentum.

Nem mintha nem lenne elég feladatuk az elmondottak alapján a közeljövőben, de terveznek egyéb kezdeményezéseket, programokat a fentiekén kívül is?

G. A.: A jótállási szabályozás változásának kapcsán már felmerült a szakemberhiány kérdése. Ennek a problémának a kezelése kiemelt feladat számunkra. A háztartásigép-szerviz szaktechnikusképzés létrehozásával fontos lépést tett a szervezet, de további tennivalók várnak ránk ezen a téren is. Egyrészt a megváltozott jogi háttér miatt a programot át kell dolgozni, másrészt pedig mindent el kell követni annak érdekében, hogy a jelenleg nem túl trendi szakmát vonzóvá tegyünk a potenciális jelentkezők számára

M.F.: Az APPLiA által kidolgozott és elindított OKJ-képzés idén a felnőttképzésbe kerül át, ezért a programot át kell dolgozni, ugyanakkor viszont ennek a változásnak köszönhetően első képzésnek minősül, és így támogatott képzésként, tehát ingyenesen vehető majd igénybe a jelentkezők számára. Reméljük, ennek köszönhetően az érdeklődés is növekszik majd iránta. Szeretnénk Budapesten is elindítani a tanfolyamot, és mivel az APPLiA akkreditált felnőttképző intézmény, így az infrastruktúra jelent csak szűk keresztmetszetet, de bízunk benne, hogy a változás e tekintetben is hasznos lesz. A további terveinket illetően pedig a hulladékkezelés és termékdíj-szabályozás változása is feladatokat ró majd a szervezetre. Az elmúlt években szervezetünk több egyéb programot is indított, mint például a fiatalok környezettudatosságra nevelését célzó, "Fiatalok egy zöldebb jövőért!" pályázat. Természetesen ezeknek a kezdeményezéseknek sem szeretnénk hátat fordítani, és ezek folytatása is a jövőben ránk váró feladatok közé tartozik

Eredeti

(Sell, 2020. augusztus 12., szerda, 14+15. oldal)

A műsor vendége Tóth Dávid

Az elmúlt hónapokban a járvány miatt jelentősen megnőtt az étel házhoz szállítással is foglalkozó éttermek száma. A vásárlók részéről is egyre nő az igény az internetes rendelések iránt. Ezért a NÉBIH termék teszt oldala a közelmúltban a házhoz szállítással rendelkező ételek minőségét ellenőrizte. Öt népszerű termék kategóriát teszteltek a szakemberek, ilyen

volt a hamburger, pizza, frissen sülték, tészta ételek. Ebben az öt kategóriában összesen 26 kész ételt rendeltek házhöz. Arra figyeltek a szakemberek, hogy olyan vállalkozások legyen az ellenőrzés alatt, melyek régóta foglalkoznak ételszállítással. A műsor vendége Tóth Dávid a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal vendéglátás és közétkeztetés felügyeleti osztályvezetője. Címkék: tesztelés, szolgáltatás, étel rendelés, minőség,

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2020. augusztus 12., szerda, 09 óra)

Büfékocsikat, fagyisokat és mozgóboltokat ellenőrzött a Nébih

Sokféle problémát találtak, összesen 1,7 millió forintnyi élelmiszert vontak ki a forgalomból.

A vizsgálatok egyebek között a turisztikai szempontból frekvenciát helyeken működő kereskedelmi és vendéglátó létesítmények, a mozgóboltok és a büfékocsik tevékenységére fókuszálnak, de a fagyalt előállítására és forgalmazására, valamint az ifjúsági- és gyermektáborok étkeztetésére is kiterjednek. Emellett ellenőrzik az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszerbiztonsági feltételeit, valamint a termékek minőségét és nyomonkövethetőségét - közölte a hatóság. Az első szakaszban országosan közel 3000 ellenőrzés történt. A feltárt szabálytalanságok miatt 108 alkalommal figyelmeztetést, 234 esetben bírságot szabtak ki az ellenőrök. Az élelmiszervállalkozás tevékenységének korlátozására 40 esetben volt szükség - tájékoztatott a hivatal. A Nébih ismertette: az idei szezonban a korábbihoz képest többször adódott probléma a hűtési lánc biztosításával, ugyanakkor a dolgozók egészségügyi alkalmasságával, képzettségével kapcsolatos, valamint a higiéniai hiányosságok aránya csökkent. A megvizsgált mintegy 8900 hazai és külföldi élelmiszertétel esetében 2019-hez képest csökkent az ismeretlen eredetű, nem nyomonkövethető termékek előfordulása, és kevesebb volt a fogyasztásra alkalmatlan élelmiszer is. Bár a jelölési problémák aránya és a lejárt tételek száma emelkedett, így is kevesebb - 1,7 millió forint értékben 6,56 tonna - terméket kellett kivonni a forgalomból a tavalyi hasonló időszakhoz képest. Július 31-ével véget ért a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első szakasza. A Nébih irányításával zajló...Posted by Nébih - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal on Wednesday, August 12, 2020 Kiemelték: a nyári melegben kiemelten fontos a hűtési lánc folyamatos fenntartása. Az akció első szakaszában az ellenőrök fűszerezett, pácolt előkészített hústermékekből és fagyaltokból mintát is vettek laboratóriumi vizsgálatok céljából. A hivatal laboratóriumaiba 160 minta, 27 fűszerezett, pácolt előkészített hústermék és 133 fagyalt érkezett. Előbbi kategóriában egy terméknél mutatták ki szalmonella jelenlétét a vizsgálatok. A fagyaltoknál 100 minta mérését zárták le a szakemberek, és nyolc esetben találtak problémát: mindannyiszor enterobaktériumok magas csíraszámú jelenlétét tapasztalták. A kifogásolt termékekkel szemben hatósági eljárás indul. A nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés második szakasza augusztus 20-ig tart - közölte a Nébih. - BAON

[Eredeti](#)

(baon.hu, 2020. augusztus 12., szerda)

Szezonja van a parlagfűnek

"A földhasználó köteles az ingatlanján a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani." A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal ezzel a hivatalos formulával fogalmazza meg minden érintett kötelezettségét a káros parlagfűvel kapcsolatban. A szigor ezekben a napokban fokozott, hiszen virágzik a parlagfű, és tízezreknek okoz sok-sok kellemetlen órát.

A parlagfű a közellenség, amit mindig irtani kell

Bármikor büntethetnek. Tavaly eltörölték a július 1-jei türelmi határidőt.

PARLAGFŰ. "A földhasználó köteles az ingatlanján a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani." A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ezzel a hivatalos formulával fogalmazza meg minden érintett kötelezettségét a káros parlagfűvel kapcsolatban.

Bírság jár a mulasztóknak

Maga a jogszabály amúgy korábban megengedő volt, és úgy határozta meg, hogy a kötelezettség minden esztendőben július 1-je után áll fenn. A tavalyi módosítás nyomán terjed ki lényegében korlátlanul az egész esztendőre. A változtatás indoka az volt, hogy a parlagfű nagyon jól alkalmazkodott Magyarország időjárási viszonyaihoz, emiatt képes - megfelelő időjárási körülmények között - jóval az eredetileg törvényben megjelölt határidő előtt is virágozni. Azzal szemben, aki elmulasztja a parlagfű elleni védekezési kötelezettségét, növényvédelmi bírságot kell kiszabni, melynek mértékét a parlagfűvel fertőzött terület mérete és a parlagfűvel borítottság mértéke határozza meg. A bírság kiszabására - belterületi ingatlan esetében az illetékes jegyző jelzése alapján - a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi osztálya jogosult.

Egy magát - érthető módon - megnevezni nem akaró földtulajdonos - elmondása szerint - kapott már bírságot a parlagfüves területe miatt. Mint mondta, hosszú ideig külföldön tartózkodott, elfelejtkezett földjének kaszálásáról, és bizony elszaporodott rajta a parlagfű. A figyelmeztetésre sem reagált, így nem kerülhette el a bírságot, és a kényszerkaszálás költségeit is meg kellett fizetnie. Jó iskola volt, és azóta jobban figyel arra, hogy ne szaporodjon el a földjén a parlagfű.

Hektikus a helyzet

A megyében, illetve a megyeszékhelyen igencsak hektikus a parlagfűhelyzet. Voltak olyan évek, amikor a fertőzöttebb területek közé tartozott szűkebb pátriánk.

"Az elmúlt évek miskolci tapasztalatai azt mutatják, hogy belterületen a ténylegesen parlagfűvel fertőzött ingatlanok száma viszonylag alacsony, illetve csökkenő tendenciát mutat" - kaptuk a választ kérdésünkre a miskolci önkormányzat sajtóosztályától.

Intézkednek, ha kell

Mint írták, az is tapasztalat, hogy a bejelentők sok esetben tévesen vélik parlagfűnek az adott területen található gyomnövényeket, ugyanis több, a parlagfűhöz hasonló kinézetű gyomnövény fordul elő a bejelentett területeken (például ürömfélék, kanadai aranyvessző, lóromfélék, magas aranyvessző stb.). Mint megtudtuk, a nem parlagfüves belterületi ingatlanok esetén is történnek intézkedések, de erre más jogszabály vonatkozik. Idén a parlagfüves hatósági tevékenység a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan zajlik, a lakossági bejelentések kezelése mellett a Miskolci Önkormányzati Rendészet helyszíni ellenőrzéseket is végez.

Ismerjük fel a parlagfüvet!

A parlagfű egyéves, magról kelő, kétszikű, melegigényes gyomnövény. Csírázásának megindulásához tavasszal a talaj hőmérsékletének tartósan 6 Celsius fok fölé kell emelkednie. A zöld parlagfű növények a fagyok hatására elpusztulnak, csak a magok élnek túl a téli hideg időjárást és tavasszal tömegesen csíráznak.

A virágzat

A porzós és termős virágok külön fészkekben nyílnak. Az allergiát okozó nagymennyiségű pollen a hajtások csúcsán kifejlődő porzós virágzatokban képződik. A porzós virágok 7-10 nappal korábban virágoznak, mint a termős virágok. A parlagfű virágzása hazánkban többnyire július 10. után kezdődik. Tömeges virágzása augusztus és szeptember hónapban van. A termős virágok beporzását a szél végzi.

A kifejlett növény

A fészkesvirágzatúak családjába tartozó, 20-200 centiméter magas, orsógyökerű, felálló szárú, rendszerint dúsan elágazó, terebélyes gyomnövény. Szára szőrös, keresztben elvágva négyzet alakú. Levelei szárnyaltan szeldeltek, fonákuk és a levélnyel pelyhesen szőrös. Ha a parlagfű szárát a talajfelszín magasságában elvágjuk, akkor elpusztul. A talajhoz közeli néhány centis szárrészen viszont 2-3 elágazása is van, ezért a kaszálás után általában újra hajt.

Termős fészkek

A termés felső részén 4-6, mintegy 1 milliméter hosszú tövis található. A termés érése október elején kezdődik. A magvak az érést követően nyugalmi állapotban vannak, kb. január elejéig. Ezután kedvező körülmények között már képesek a csírázásra és csak az alacsony hőmérséklet korlátozza a csírázást.

A csíranövény

Az eredményes védekezéshez alapvető fontosságú, hogy a csíranövényeket felismerjük. A parlagfüvet eredményesen irtó gyomirtó szerek többség a parlagfű 6 leveles állapotáig hatásos, később a fejlettebb növények már sokkal ellenállóbbak. A csíranövény sziklevelei szélesek, tojásdadok, 3-4 milliméter szélesek. A sziklevelek szélén lilás foltok találhatóak.

SZANISZLÓ BÁLINT balint.szaniszlo@eszak.hu

[Eredeti](#)

(Észak-Magyarország, 2020. augusztus 13., csütörtök, 1+8. oldal)

ÚJ TULAJDONOS, ÚJ NÉV

XXXLUTZ Régi álmom: az IKEA legyőzésével piacvezető lenne a Kika utódja hazánkban. Ingo Schalk ügyvezető a tervezhető bútorokra, a vidéki terjeszkedésre és az online csatornákra is épít.

Osztrák kézből osztrák kézbe került a magyarországi Kika, vagyis első hallásra nem történik semmi rendkívüli, mégis új korszak kezdődhet nálunk hat áruházalán jelen lévő hálózat történetében. A XIII. kerületi Lehel utcai, a soroksári, a budaörsi, a debreceni, a pécsi és a győri egység október 15-én már új tulajdonosa, az XXXLutz néven nyit ki. A 75 éve alapított cégcsoport 5,1 milliárd euró árbevétellel a világ második legnagyobb bútorkereskedelmi lánc, amely 13 országban összesen 320 üzlettel van jelen. A hazai Kika boltok megvételét a szintén osztrák Signa-csoporttól a Gazdasági Versenyhivatal 2019. augusztusi hozzájárulása tette lehetővé.

BŐ TÍZEZER ÁRUCIKK MARAD

Nemcsak külsőleg, hanem belül is átalakul itthon az áruházlánc, a márkaváltás levezénylésére pedig az új tulajdonos az eddigi ügyvezetőnek, a Kika Lakberendezési Kft. élén 2008 óta álló Ingo Schalknak szavazott bizalmat. "Az informatikai háttérrel együtt a beszerzés, a logisztika is új alapokra kerül" - vágott bele lapunknak a fekete öves kereskedelmi szakember, aki a szektorban eltöltött bő három évtizede alatt állt a Lidl, az Obi, a Plus és a Kaiser"s szolgálatában is. Mivel az XXXLutznak nagyobb árukészlete van, az új felállásban a teljes szortiment felét adja csak a Kika, a többi az anyacég révén kerül a polcokra. "A szintén a cégcsoporthoz tartozó Mömaxhoz és Möbelixhez hasonlóan így élvezhetjük egy multinacionális vállalat központi beszerzésének az előnyeit, egyúttal viszont ragaszkodtunk a meglévő hazai slágertermékek megtartásához, amelyek a magyar ízlésvilág változását követték le az elmúlt években. Ez azt jelenti, hogy várhatóan mintegy 10-12 ezer árucikk marad" - tette hozzá.

Érdekesség, hogy az áruházak úgy nyitnak ki a tervek szerint október közepén XXXLutzként, hogy előtte Kikaként átmenetileg sem lesznek zárva. "A budaörsi üzlet is 23 ezer négyzetméteres, és még ha az átépítés jár is némi zajjal, az eladótér hetven százaléka mindvégig látogatható lesz" - árulta el. A beérkező XXXLutzmegrendeléseket azonban az átmeneti időszakban is kezelni kell, ezért béreltek egy 17 ezer négyzetméteres raktárat Üllőn, de idővel saját logisztikai központot is építenek. Emellett Ingo Schalk azt ígéri: gyorsabb és hatékonyabb lesz az ügyfélszolgálatuk, de a marketing is megújul. A Kika mindig is erős volt a plakátokban, de az XXXLutz inkább a reklámújságokban hisz, ezért az online hirdetések mellett ezek a hagyományos eszközök szintén nagy hangsúlyt kapnak.

KÉTSZÁZMILLIÁRD FELETT

A hazai lakberendezési piac kapcsán az ügyvezető elmondta: a legutóbbi becslések szerint 600 millió euró, azaz csaknem 210 milliárd forint a szektor éves forgalma Magyarországon. De ez a mutató csak a bútorkereskedelemre vonatkozik, miközben a nagyobb piaci szereplők dekorációs kellékeket is kínálnak. A cég első embere arra is kitért, hogy az új tulajdonos mindig, mindenhol első akar lenni, ezalól a magyar piac sem kivétel. Ez pedig nem jelent mást, mint hogy az IKEA babérajaira törnek Magyarországon. "Régi álom, hogy piacvezetők legyünk. Én 12 éve vagyok itt, eddig nem sikerült, most viszont reális célnak tartom. Ennek nem ma vagy holnap kell bekövetkeznie, öttíz esztendőn belül viszont összejöhet" - bocsátotta előre Ingo Schalk.

Ahhoz azonban, hogy a Kikából XXXLutzcá váló társaság IKEA-val való versengése az Apple és a Samsung, a Coca-Cola és a Pepsi vagy éppen a McDonald"s és a Burger King rivalizálásának a szintjére emelkedjen, még bizonyítani kell. Nehezítő körülmény, hogy a svéd vállalatra sokan úgy gondolnak: nemcsak bútort, hanem egyfajta életérzést kínál. "Az IKEA valóban egy életstílus, amelyhez társul egy vevői kör. Készletben erősek, majdnem minden, amit ott látsz, az megtalálható a raktárban is. Nálunk viszont nagy az egyedi igényre és ízlésre tervezett bútorok aránya, amihez a partnereink révén megvan a szükséges gyártókapacitás is" - vont mérleget a szakember. Mint mondta, első hallásra talán meglepő, de az IKEA-nak nagyon sok vevőt köszönhetnek, főként Soroksáron, ahol egymással szemben helyezkedik el a két áruház. Az ottani nyitás náluk is boomot hozott - amit átellenben nem találnak meg a vásárlók, azt náluk keresik. Az új tulajdonos érdekltségeit az ügyvezető egyébként úgy definiálja, hogy a Möbelix az alacsonyabb árfekvésű termékekben erős, a Mömaxé a trendi, fiatalos közép kategória, az XXXLutz pedig teljes portfóliót kínál, az olcsóbb árucikkek és a dizájn-, egyedi tervezésű luxustermékek is elérhetők nála. "Ha például valaki 200 ezer forintból rendezné be a konyháját, annak ugyanúgy van ajánlatunk, mint annak, aki 20 milliót is rászánna" - hozott rögtön egy plasztikus példát.

SZEGED ÉS MISKOLC

Az áruházlánc csaknem 27,5 milliárd forintos árbevétele 900 millió profittal párosult tavaly. Ingo Schalk szerint reális, hogy hozzák a tavalyi forgalmi szintet, a nyereségről viszont még korai beszélni. Egyrészt azért, mert úgy véli, ebben a turbulens időszakban sok múlik a következő hónapokon, másrészt a tízmillió eurós nagyságrendű, azaz több milliárd forintos befektetés, amely a márkaváltáshoz kapcsolódik, nem azonnal térül meg. Mivel a szakember 2008 óta vezeti a magyar Kikát, van rálátása, hogy a koronavírus-járvány gazdasági hatásait összehasonlítsa az akkor kirobbant világválsággal. "Akkor az Egyesült Államokból érkező első vészjósló jelek után fél évvel rogyott meg a magyar gazdaság, a mi értékesítésünk is bezuhant negyven százalékkal. Más a mostani időszak, az otthon maradásra buzdító kampány pedig ahogy a barkácsi piacra, úgy a lakberendezésre is jótékony hatással volt. Annak a pénznek, amit szállodákban vagy éttermekben költenének el az emberek, egy része nálunk csapódik le" - állapította meg.

A legutóbbi létszámadatok szerint a Kika 537 főt foglalkoztat, a jelek szerint leépítéstől azonban nem kell tartani, sokkal inkább bővítés várható. "Tervben van, hogy a hat áruházból álló hálózat bővüljön, a következő öt évben két vidéki városban, Miskolcon és Szegeden terjeszkednénk. Borsodban még nem voltunk jelen, a Tisza partján viszont már igen - a kisebb eladóterű, háromezer négyzetméteres üzlet koncepciója ott viszont nem vált be. Kiegyensúlyozottabb lesz a kínálat, de az eltérő vásárlóerő és igények miatt teljesen egységes csak a szolgáltatási színvonal marad" - jelentette be. A dolgozók kapcsán felidézte, hogy amikor a Kika felvásárolta a Michelfeit áruházakat, 1999-et írtunk. Számos kolléga már akkor itt volt, azaz vannak bőven 20-25 éve köztük lévő szakemberek. Kitartanak, büszkék a munkájukra, meg is becsülik őket. "A másik véglet az Y generáció. Előfordul, hogy háromból két fiatal elsétál az első nap után, mert a munka keményebb, mint várta" - csóválta a fejét Ingo Schalk. Egyúttal arról is beszélt, hogy a pandémia az e-kereskedelemre irányította a figyelmet. "Ha veszel egy kanapét, előbb rá akarsz ülni, végigsimítod a szövetet. Ezzel együtt már négyszázalékos forgalmi részaránynál jár az online csatorna. Az a cél, hogy a következő három-négy évben ez a mutató elérje a tíz százalékot" - fogalmazta meg az ügyvezető a webes célokat.

INGO SCHALK. NEM LESZ ÁTMENETI BOLTBEZÁRÁS SEM
GYÖNGYÖSI BALÁZS

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2020. augusztus 13., csütörtök, 32+33. oldal)

Árthat a fagyisdoboz

A műanyag hulladék csökkentése érdekében sokan próbálják újrahasznosítani például ételtárolóként a margarinos- vagy a jégkrém dobozokat. Bajor fogyasztóvédők arra figyelmeztettek, hogy ez ártalmas lehet. Nincs garancia arra, hogy a csomagolóanyagoknak gyártott kis edények ugyanolyan biztonságosak, mint azok, amelyeket tárolásra terveztek.

[Eredeti](#)

(Blikk, 2020. augusztus 13., csütörtök, 15. oldal)

Fogyasztóvédelem

Segítenek, ha úgy érzi, sérelem érte vásárláskor

o Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) ingyenes tanácsadásának elérhetőségei: reggel 8 órától este 8 óráig mindennap a következő számon: 30/465-5247, vagy e-mailen: ofedebrecen@freemail.hu.

o További hasznos fogyasztóvédelmi információkat, elérhetőségeket találnak a következő internetes honlapokon: www.feosz.hu, www.fome.hu

Eredeti

(Hajdú-Bihari Napló, 2020. augusztus 13., csütörtök, 12. oldal)

nagy nyári razzia mérlege - mivel volt a legtöbb gond?

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) több mint 15 millió forint bírságot szabott ki és 1,7 millió forint értékben vont ki élelmiszereket a forgalomból a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első szakasza során, július 1. és 31. között.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) több mint 15 millió forint bírságot szabott ki és 1,7 millió forint értékben vont ki élelmiszereket a forgalomból a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első szakasza során, július 1. és 31. között. A vizsgálatok egyebek között a turisztikai szempontból frekventált helyeken működő kereskedelmi és vendéglátó létesítmények, a mozgóboltok és a büfékocsik tevékenységére fókuszálnak, de a fagyalt előállítására és forgalmazására, valamint az ifjúsági- és gyermektáborok étkeztetésére is kiterjednek. Emellett ellenőrzik az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszerbiztonsági feltételeit, valamint a termékek minőségét és nyomonkövethetőségét. Az első szakaszban országosan közel 3000 ellenőrzés történt. A feltárt szabálytalanságok miatt 108 alkalommal figyelmeztetést, 234 esetben bírságot szabtak ki az ellenőrök. Az élelmiszervállalkozás tevékenységének korlátozására 40 esetben volt szükség. A Nébih ismertette: az idei szezonban a korábbihoz képest többször adódott probléma a hűtési lánc biztosításával, ugyanakkor a dolgozók egészségügyi alkalmasságával, képzettségével kapcsolatos, valamint a higiéniai hiányosságok aránya csökkent. A megvizsgált mintegy 8900 hazai és külföldi élelmiszertétel esetében 2019-hez képest csökkent az ismeretlen eredetű, nem nyomonkövethető termékek előfordulása, és kevesebb volt a fogyasztásra alkalmatlan élelmiszer is. Bár a jelölési problémák aránya és a lejárt tételek száma emelkedett, így is kevesebb - 1,7 millió forint értékben 6,56 tonna - terméket kellett kivonni a forgalomból a tavalyi hasonló időszakhoz képest. A nyári melegben kiemelten fontos a hűtési lánc folyamatos fenntartása. Az akció első szakaszában az ellenőrök fűszerezett, pácolt előkészített hústermékekből és fagyaltokból mintát is vettek laboratóriumi vizsgálatok céljából. A hivatal laboratóriumaiba 160 minta, 27 fűszerezett, pácolt előkészített hústermék és 133 fagyalt érkezett. Szalmonellás terméket is találtak. Előbbi kategóriában egy terméknél mutatták ki szalmonella jelenlétét a vizsgálatok. A

fagylaltoknál 100 minta mérését zárták le a szakemberek, és nyolc esetben találtak problémát: mindannyiszor enterobaktériumok magas csíraszámú jelenlétét tapasztalták. A kifogásolt termékekkel szemben hatósági eljárás indul. 1 2 - Következő oldal - info@piacesprofit.hu (Piac és Profit)

[Eredeti](#)

(piacesprofit.hu, 2020. augusztus 13., csütörtök)

Nívó

Mindig kell egy jó sztori ahhoz, hogy könnyen becsaphassák, pontosabban lehúzhassák az embereket és sajnos mindig is van ilyen. Az éppen aktuális sztori pedig az, hogy egy magánszemély nemzetközi szállásközvetítői értékesítési rendszer termékeinek más személyek részére történő tovább értékesítésére hivatkozva nagyon sok magyarországi befektetőtől milliárdos nagyságrendű összeget vett át azzal, hogy mindössze 2-3 hónap alatt 18 százalékos hozammal megnövelt garantált visszafizetést ígért. Mi lehet ebből a tanulság és miért érdemes mindig gyanút fogni a túl kecsegtető ajánlatok hallatán? Arról is beszámolunk a mai műsorban, hogy változik az úgynevezett hagyományos életbiztosítások garantált kamata. Azt gondolom nagyon sokan nincsenek is tisztában ezzel, hogy ez mennyi, mármint azok, akik érintettek, úgyhogy mindenképpen végig fogjuk beszélni. Kicszelező hadművelet. Miután a légitársaságok is be vannak szorítva, hogy visszaadják a Covid miatt visszaadott repülőjegyek árát, nagyjából azzal próbálnak időt nyerni, miután mint tudjuk, ugye nem tudják elkerülni a visszafizetést, hogy húzzák az időt, ameddig csak lehet, ha lehetne nyilván a végtelenségig. Ami még szép a dologban az, hogy olyan indokokra hivatkoznak egyébként, amik ténylegesen nem is léteznek. A kérdés az, hogy miért packázhatnak velünk? Sajnos az ügyintézés határidejéről egyetlen szabály, illetve rendelet sem rendelkezik, élek a gyanúval, hogy ez lehet az igazi oka. Ezt is végig fogjuk beszélni a mai műsorban. Hallottak már a Love doktróról? Remélem nem és főleg nem is hívták, illetve nem is SMS-eztek ezzel a nem tudom mivel soha, mert ha igen, sokba fog fájni, ugyanis ez egy emelt díjas SMS, ami kapaszkodjanak meg, több mint 2 ezer forint, mármint darabja, vigyázat nagyon, mert újra megjelentek a brutál SMS-díjas valamik, mert én nem nevezném ezeket szolgáltatásnak, tehát egyre több ilyenrel találkozhatunk. Persze a legfőbb kérdés az, hogy hogyan tudjuk kivédeni. Szakértő vendégeim a stúdióban Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője és Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: jogosulatlan csalás, betétgyűjtés vagy pénzeszközök gyűjtése, egyre fejlettebb módszerek, mézesmadzag, magas hozam, jó sztori, guru, lehetőség, gyanútlan befektetők, milliárdos nagyságrendű összegek, BRFK, feljelentés, több tényállás, nyomozás.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2020. augusztus 13., csütörtök, 14 óra)

Madárinfluenza

Több millió levágott állat, 10 milliárd feletti kár. Idén is hatalmas adó szedett a madárinfluenza. A járvány tavasszal indult, a betegség Bács-Kiskun, Békés és Csongrád-Csanád megye baromfitelepein jelent meg és mivel az egyetlen hatásos védekezés a fertőzési kockázat csökkentése, a hatóságok idén is többnyire az állatok kényszervágásával, a ragályhordozó eszközök, anyagok megsemmisítésével próbáltak úrrá lenni a bajon, szerencsére sikerrel. Vendégünk Vajda Lajos, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Országos Járványvédelmi Központjának megbízott igazgatója. Címkék: kifizetések, állami kártalanítás rendszere, járványügyi intézkedések, vadmadarak, minimumfeltételek.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - 180 perc, 2020. augusztus 13., csütörtök, 06 óra)

A polgármester fellépése kellett, hogy több száz ügyfélpanasszal foglalkozzon az Elmű

Mit szólna hozzá, ha naponta 2-3-4-5 alkalommal, igaz, csak néhány másodpercre "elmenne az áram" a lakásában? Ha a jelentős méretű feszültségingadozás tönkretenné az internetes routerjét - és így a homeoffice munkavégzés lehetőségét? Ha az ügyfélszolgálati vonalon 12-15 perc után a kagylót felvevő diszpécser "megsúgná": örüljön, hogy beszélhet, mert az ön településéről érkező hibabejelentéseket felsőbb utasításra már nem is kéne fogadni? Ha a panaszára azt az érdeminek szánt választ kapná, hogy a hálózati cég sajnálja, hogy a feszültségingadozások tönkretették a háztartási gépeit, de legközelebb majd jobban válogassa meg azokat, és egyébként pedig: a kényes készülékeit védje szünetmentes táppal? És akkor, ha már annyira felment önben a pumpa, hogy a szomszédokkal és a város több tucat, ugyanebben a cipőben járó polgárával együttesen kérték a polgármestert, hogy csináljon már valamit, és a települése vezetőjének, a környező települések vezetőivel megírt, hivatalos, sok pecsétes panaszlevelére a cégtől azt a választ kapná, hogy valószínűleg mindenért néhány, kábelekre lógó ág lehet a felelős, és napokon belül majd megnézik, hogy mit tehetnek? Na, ezt az epét nyeli a csepeli agglomeráció több települése. Mint a Budapest környéke beszámolt róla: Halásztelek, Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl több tucat háztartása az elmúlt két hónapban rendszeresen szenvedte el a pillanatnyi áramszüneteket - és az emiatt bekövetkező kisebb-nagyobb meghibásodásokat. fotó: Katona Vanda Süket fülek A jelek szerint azonban hiába jelezték a problémát az illetékes áramszolgáltató cég, az Elmű Hálózati Kft. felé, az a legutóbbi napokig nem tett érdemi lépéseket a helyzet rendezésére. A halászteleki lakók által létrehozott privát Facebook-csoportban egymásnak adnak tanácsot és számolnak be az éppen aktuális helyzetekről a lakók - egy-egy bejegyzéshez 40-50 komment percekben belül érkezik, láthatóan sokaknak elege van abból, ami a településen áramszolgáltatás címén folyik. Egyikük, akivel sikerült beszélünk, úgy emlékszik, két hónapja, hogy szinte napi rendszerességűvé váltak a kis ideig tartó áramszünetek, de sokszor csak abból veszik észre, hogy napközben "elment az áram", hogy amikor a munkából hazaérnek, az elektromos berendezésekben lévő órák villogó nullát mutatnak, vagy a cirkó rendszerek kikapcsolt állapotba kerültek. A problémát tömegesen

jelezték az elmúlt hetekben az Elmű felé, de nem történt semmi. Annak ellenére sem, hogy a csoportba írók egyike egy tavaly decemberi posztot idézve állította: ezeket a hibákat már akkor is jelezték, és a hibabejelentés után a cég ügyeletesétől azt az információt kapták, hogy a probléma valószínűleg az egyik transzformátorral lehet - csak nem tudják még, melyikkel. A zárt Facebook-csoportba posztolt - szövegűen közölt - történetleírások egyike pedig ezt közölte: "... A ma koradélutáni menetrendszerinti áramkimaradás után ismét felhívtam az Elmű-t! Nagyon hamar fel is vette egy kellemes hangú hölgy a telefont. Yess! Gondoltam én balga: nyert ügyem van! Elpanaszoltam a fájdalmam, ő türelmesen meghallgatott. (...) Már éppen nyeregben kezdtem érezni magam, mikor ő egy mondattal összetörte a szívem! Ha nem ülök biztos leültem volna a válasza hallatán! Ilyet még ügyfélszolgálatostól nem hallottam! (...) Sajátmaga egyszerűségével közölte: azt az utasítást kapta, hogy NE vegyen fel Halásztelekről több hibabejelentést, mert már tudnak a hibáról és felesleges még egyel több panasz!..." "A helyzet egy másik kárvallottja - aki nem telefonon próbált megoldást találni, hanem az Elmű saját applikációján keresztül - , a következőket írta: "... Este 10-kor csörög a telefon, az ELMŰ-sők hívtak, hogy itt állnak a ház előtt, jöttek kivizsgálni a bejelentést. Mondta nekik a férjem, hogy a probléma nálunk sem más, mint ami hetek óta minden halásztelki háztartást érint, de kérték, hogy menjen ki, mert fel kell venniük a jegyzőkönyvet. Így jegyzőkönyvbe is bediktálta mindazokat, amiket megírt az app-ban, amiket elmondatok, megírtatok egyébként már százszor ti is, és megmutatta a szomszéd előző napi feszültségmérésének eredményeit, amitől elkerekedett a szemük. :(Közölték, hogy hááát igen, ezt ki kell vizsgálni..."Egy harmadik érintett az utóbbi napokban mért feszültségingadozásokat naplózta, hozzátevé, hogy tapasztalatai szerint az áramkimaradások nincsenek összefüggésben az időjárással. Hogy mivel van, arról viszont fogalma sincs, csak azt tudja, hogy normál hálózati üzemelés mellett az alábbi gorbének biztosan nem így kellene kinéznie: Egyik alkalommal, amikor a pillanatnyi feszültség szintet mérte, meghökkent, hogy a műszer a standard 230 Volt helyett csupán 194,2-öt mutatott. Akkor viszont már elképedt, amikor néhány nappal később "sikerült" 179 Voltot is mérnie. A lakásokban, házakban naponta többször is előfordult, hogy a főbiztosíték leoldott, az 1-2 másodperces áramkimaradások után volt, hogy "minden folytatódott tovább", de előfordult olyan is, hogy az áramszünet utáni visszatérő árammal "még valami nem stimmelt" és azonnal lekapcsolta a FI-relét is. Tegnapelőtt Halásztelken dedikáltan ez a helyzet állt elő a Dunasor utcában, a Kossuth Lajos -, a Táncsis -, a Rózsa-, az Iskola -, a Viola - és a Bethlen utcában, egy nappal korábban pedig a Rákóczy-, a Védgát- , és a Puskás Tivadar utca lakói tapasztalhatták meg ugyanezt. De Halásztelek mellett Tökölön és Lakihegyen is ehhez hasonló volt a helyzet...Széttárt karok, megoldatlan gondok A panaszt tevők közül volt, akinek a hálózati cég írásban már válaszolt. Miután a cég azt közölte, hogy ugyan nagyon sajnálja a kárát, de azért nem szándékszik helyt állni, úgy döntött, hogy bejelentést tesz az Energiahivatalnál és a fogyasztóvédelmi hatóságnál is. Egy másik kárvallott azt írta ki az üzenőfalra, hogy miután megírta a 21. írásos bejelentését is az ügyben, az Elműtől felhívta az egyik diszpécser, aki megnyugtatásul közölte vele, hogy az általa jelzett problémát valójában egy szigetalmi probléma idézte elő, de tudomása szerint összesen két alkalommal állt elő a jelzett helyzet, a hibát pedig már kijavították. A lakó jelezte, hogy a meghibásodások nála nem két hétvégén jelentkeztek, hanem "hosszú hetek óta minden egyes nap, naponta többször" is, mi több, a hiba jelzett elhárítását követően is, még aznap kétszer ugyanezt tapasztalta. "Egyből szabadkozni kezdett, hogy sajnálja, és ő csak egy diszpécser, neki ezt mondták, de továbbítja a problémámat....." - írta a lakó. A polgármester kellett A rendszeressé váló pillanatnyi áramkimaradások, -szünetek miatt dühös lakók panasza végül eljutott a halászteleki polgármesterhez is. Állítólag több mint száz e-mailben, mobil applikáción és telefonon tett bejelentést naplóztak le a halászteleki csoportban, erről is értesülve dönthetett úgy Szabó

Tibor, hogy augusztus 11-én kezdeményezi Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl vezetőivel közösen egy hivatalos panaszlevél küldését Kiss Attilának, az Elmű elnökének - kérve, hogy kezeljék végre a problémájukat. Az alábbi levelet egyébként Halásztelek a hivatalos Facebook-oldalán is közölte. E levelet látva kerestük meg az Elmű-t, hogy a hibák és azok nem orvoslásának okát megtudakoljuk. A sajtó számára fentartott vonalon érdeklődtünk, a levelünkre egy nappal később a Boross Norbert kommunikációs igazgató azzal válaszolt, hogy "kérem jelezze pontosan, hogy hol és mikor észlelet ilyen jelenséget, annak érdekében, hogy az esetleges hibát mihamarabb kivizsgálhassuk". Majd amikor a polgármesterek által írt panaszlevélre hivatkoztunk, a szakember azt közölte, hogy ez ügyben már többször is egyeztettek a polgármesterekkel, és erről már "több média" is beszámolt. A hibajelenségek okait, azok magyarázatát, illetve azt, hogy mire várt az Elmű hónapokig, nem részletezte. A pecsétetes, négy polgármester által jegyzett levélnek azonban kedden mégiscsak lett következménye. Elburjánzott növények szívják az áramot. Azt, hogy mennyire komoly mindez, jelzi, hogy az Elmű által kiadott sajtóközlemény a "Közösen a még biztonságosabb energiaszolgáltatásért" címmel jelent meg. A cég továbbra is eltartja magától a problémát, a sajtóközleményben annyit közöltek, hogy miután Halásztelek, Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl polgármesterei kezdeményezték az üzemzavarok okának kivizsgálását, az Elmű Hálózati Kft. szerint a helyzet "a térségben vélhetően az elburjánzott növények miatt" alakult ki. Valamint, hogy e probléma kezelését (értsd: gallyazás) a cég "várhatóan néhány napon belül" elvégzi majd. Az Elmű magyarázatáról mi is megkérdeztünk több hálózati szakembert. Egyikük sem tartotta valószínűnek, hogy ennyivel elintézhető lenne a jelzett, kiterjedt problémahalmaz, de további információk híján, ők is inkább csak találgattak. E szerint a hibát okozhatta akár az is, ha a környéken építés alatt álló M0-ás munkaterületen áthaladó, a településeket betápláló vezetékekkel történt valamilyen probléma, de az is lehet, hogy valamilyen alállomási berendezéshiba áll a jelenségek legalább egy részének hátterében. Az minden esetre elgondolkodtató - ahogyan arra egy halásztelki lakó felhívta a figyelmet - hogy az érintett utcákban és a környéken eddig is voltak fák, és eddig is voltak viharok, de ilyen hibajelenségekkel csak mostanában szembesültek. Ráadásul áramkimaradás szélmentes napokon is bőven előfordult - még ott is, ahol fa sincs a vezetékek nyomvonalában. Ennél fogva nehezen hihető, hogy a növényzet éppen most érte el mindenhol a vezetékek magasságát.

Mit szólna hozzá, ha naponta 2-3-4-5 alkalommal, igaz, csak néhány másodpercre "elmenne az áram" a lakásában? Ha a jelentős méretű feszültségingadozás tönkretenné az internetes routerjét - és így a homeoffice munkavégzés lehetőségét? Ha az ügyfélszolgálati vonalon 12-15 perc után a kagylót felvevő diszpécser "megsúgná": örüljön, hogy beszélhet, mert az ön településéről érkező hibabejelentéseket felsőbb utasításra már nem is kéne fogadni? Ha a panaszára azt az érdeminek szánt választ kapná, hogy a hálózati cég sajnálja, hogy a feszültségingadozások tönkretették a háztartási gépeit, de legközelebb majd jobban válogassa meg azokat, és egyébként pedig: a kényes készülékeit védje szünetmentes táppal? És akkor, ha már annyira felment önben a pumpa, hogy a szomszédokkal és a város több tucat, ugyanebben a cipőben járó polgárával együttesen kérték a polgármestert, hogy csináljon már valamit, és a települése vezetőjének, a környező települések vezetőivel megírt, hivatalos, sok pecsétetes panaszlevelére a cégtől azt a választ kapná, hogy valószínűleg mindenért néhány, kábelekre lógó ág lehet a felelős, és napokon belül majd megnézik, hogy mit tehetnek? Na, ezt az epét nyeli a csepeli agglomeráció több települése. Mint a Budapest környéke beszámolt róla: Halásztelek, Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl több tucat háztartása az elmúlt két hónapban rendszeresen szenvedte el a pillanatnyi áramszüneteket - és az emiatt bekövetkező kisebb-nagyobb meghibásodásokat. fotó: Katona Vanda Süket fülek A jelek szerint azonban hiába jelezték a problémát az illetékes áramszolgáltató cég, az Elmű Hálózati

Kft. felé, az a legutóbbi napokig nem tett érdemi lépéseket a helyzet rendezésére. A halászteleki lakók által létrehozott privát Facebook-csoportban egymásnak adnak tanácsot és számolnak be az éppen aktuális helyzetekről a lakók - egy-egy bejegyzéshez 40-50 komment perccen belül érkeznek, láthatóan sokaknak elege van abból, ami a településen áramszolgáltatás címén folyik. Egyikük, akivel sikerült beszélnünk, úgy emlékszik, két hónapja, hogy szinte napi rendszerességgé váltak a kis ideig tartó áramszünetek, de sokszor csak abból veszik észre, hogy napközben "elment az áram", hogy amikor a munkából hazaérnek, az elektromos berendezésekben lévő órák villogó nullát mutatnak, vagy a cirkó rendszerek kikapcsolt állapotba kerültek. A problémát tömegesen jelezték az elmúlt hetekben az Elmű felé, de nem történt semmi. Annak ellenére sem, hogy a csoportba írók egyike egy tavaly decemberi posztot idézve állította: ezeket a hibákat már akkor is jelezték, és a hibabejelentés után a cég ügyeletesétől azt az információt kapták, hogy a probléma valószínűleg az egyik transzformátorral lehet - csak nem tudják még, melyikkel. A zárt Facebook-csoportba posztolt - szövegűen közölt - történetleírások egyike pedig ezt közölte: "... A ma koradélutáni menetrendszerinti áramkimaradás után ismét felhívtam az Elmű-t! Nagyon hamar fel is vette egy kellemes hangú hölgy a telefont. Yess! gondoltam én balga: nyert ügyem van! Elpanaszoltam a fájdalom, ő türelmesen meghallgatott. (...) Már éppen nyeregben kezdtem érezni magam, mikor ő egy mondattal összetörte a szívem! Ha nem ülök biztos leültem volna a válasza hallatán! Ilyet még ügyfélszolgálatostól nem hallottam! (...) Sajátmaga egyszerűségével közölte: azt az utasítást kapta, hogy NE vegyen fel Halásztelekről több hibabejelentést, mert már tudnak a hibáról és felesleges még egyel több panasz!..." A helyzet egy másik kárvallottja - aki nem telefonon próbált megoldást találni, hanem az Elmű saját applikációján keresztül - , a következőket írta: "... Este 10-kor csörög a telefon, az ELMŰ-sök hívtak, hogy itt állnak a ház előtt, jöttek kivizsgálni a bejelentést. Mondta nekik a férjem, hogy a probléma nálunk sem más, mint ami hetek óta minden halászteleki háztartást érint, de kérték, hogy menjen ki, mert fel kell venniük a jegyzőkönyvet. Így jegyzőkönyvbe is bediktálta mindazokat, amiket megírt az app-ban, amiket elmondatok, megírtatok egyébként már százszor ti is, és megmutatta a szomszéd előző napi feszültségmérésének eredményeit, amitől elkerekedett a szemük. :(Közölték, hogy hááát igen, ezt ki kell vizsgálni..." Egy harmadik érintett az utóbbi napokban mért feszültségingadozásokat naplózta, hozzátéve, hogy tapasztalatai szerint az áramkimaradások nincsenek összefüggésben az időjárással. Hogy mivel van, arról viszont fogalma sincs, csak azt tudja, hogy normál hálózati üzemelés mellett az alábbi gorbének biztosan nem így kellene kinéznie: Egyik alkalommal, amikor a pillanatnyi feszültség szintet mérte, meghökkent, hogy a műszer a standard 230 Volt helyett csupán 194,2-öt mutatott. Akkor viszont már elképedt, amikor néhány nappal később "sikerült" 179 Voltot is mérnie. A lakásokban, házakban naponta többször is előfordult, hogy a főbiztosíték leoldott, az 1-2 másodperces áramkimaradások után volt, hogy "minden folytatódott tovább", de előfordult olyan is, hogy az áramszünet utáni visszatérő árammal "még valami nem stimmelt" és azonnal lekapcsolta a FI-relét is. Tegnapelőtt Halászteleken dedikáltan ez a helyzet állt elő a Dunasor utcában, a Kossuth Lajos -, a Tánccsis -, a Rózsa-, az Iskola -, a Viola - és a Bethlen utcában, egy nappal korábban pedig a Rákóczy-, a Védgát- , és a Puskás Tivadar utca lakói tapasztalhatták meg ugyanezt. De Halásztelek mellett Tökölön és Lakihegyen is ehhez hasonló volt a helyzet... Széttárt karok, megoldatlan gondok A panaszt tevők közül volt, akinek a hálózati cég írásban már válaszolt. Miután a cég azt közölte, hogy ugyan nagyon sajnálja a kárát, de azért nem szándékszik helyt állni, úgy döntött, hogy bejelentést tesz az Energiahivatalnál és a fogyasztóvédelmi hatóságnál is. Egy másik kárvallott azt írta ki az üzenőfalra, hogy miután megírta a 21. írás bejelentését is az ügyben, az Elműtől felhívta az egyik diszpécser, aki megnyugtatásul közölte vele, hogy az általa jelzett problémát valójában egy szigetalmi

probléma idézte elő, de tudomása szerint összesen két alkalommal állt elő a jelzett helyzet, a hibát pedig már kijavították. A lakó jelezte, hogy a meghibásodások nála nem két hétvégén jelentkeztek, hanem "hosszú hetek óta minden egyes nap, naponta többször" is, mi több, a hiba jelzett elhárítását követően is, még aznap kétszer ugyanezt tapasztalta. "Egyből szabadkozni kezdett, hogy sajnálja, és ő csak egy diszpécser, neki ezt mondták, de továbbítja a problémámat....." - írta a lakó. A polgármester kellett A rendszeressé váló pillanatnyi áramkimaradások, -szünetek miatt dühös lakók panasza végül eljutott a halászteleki polgármesterhez is. Állítólag több mint száz e-mailben, mobil applikáción és telefonon tett bejelentést naplóztak le a halászteleki csoportban, erről is értesülve dönthetett úgy Szabó Tibor, hogy augusztus 11-én kezdeményezi Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl vezetőivel közösen egy hivatalos panaszlevél küldését Kiss Attilának, az Elmű elnökének - kérve, hogy kezeljék végre a problémájukat. Az alábbi levelet egyébként Halásztelek a hivatalos Facebook-oldalán is közölte. E levelet látva kerestük meg az Elmű-t, hogy a hibák és azok nem orvoslásának okát megtudakoljuk. A sajtó számára fentartott vonalon érdeklődtünk, a levelünkre egy nappal később a Boross Norbert kommunikációs igazgató azzal válaszolt, hogy "kérem jelezze pontosan, hogy hol és mikor észlelet ilyen jelenséget, annak érdekében, hogy az esetleges hibát mihamarabb kivizsgálhassuk". Majd amikor a polgármesterek által írt panaszlevélre hivatkoztunk, a szakember azt közölte, hogy ez ügyben már többször is egyeztettek a polgármesterekkel, és erről már "több média" is beszámolt. A hibajelenségek okait, azok magyarázatát, illetve azt, hogy mire várt az Elmű hónapokig, nem részletezte. A pecsétes, négy polgármester által jegyzett levélnek azonban kedden mégiscsak lett következménye. Elburjánzott növények szívják az áramot. Azt, hogy mennyire komoly mindez, jelzi, hogy az Elmű által kiadott sajtóközlemény a "Közösen a még biztonságosabb energiaszolgáltatásért" címmel jelent meg. A cég továbbra is eltartja magától a problémát, a sajtóközleményben annyit közöltek, hogy miután Halásztelek, Szigethalom, Szigetszentmiklós és Tököl polgármesterei kezdeményezték az üzemzavarok okának kivizsgálását, az Elmű Hálózati Kft. szerint a helyzet "a térségben vélhetően az elburjánzott növények miatt" alakult ki. Valamint, hogy e probléma kezelését (értsd: gallyazás) a cég "várhatóan néhány napon belül" elvégzi majd. Az Elmű magyarázatáról mi is megkérdeztünk több hálózati szakembert. Egyikük sem tartotta valószínűnek, hogy ennyivel elintézhető lenne a jelzett, kiterjedt problémahalmaz, de további információk híján, ők is inkább csak találgattak. E szerint a hibát okozhatta akár az is, ha a környéken építés alatt álló M0-ás munkaterületen áthaladó, a településeket betápláló vezetékekkel történt valamilyen probléma, de az is lehet, hogy valamilyen alállomási berendezéshiba áll a jelenségek legalább egy részének hátterében. Az minden esetre elgondolkodtató - ahogyan arra egy halászteleki lakó felhívta a figyelmet - hogy az érintett utcákban és a környéken eddig is voltak fák, és eddig is voltak viharok, de ilyen hibajelenségekkel csak mostanában szembesültek. Ráadásul áramkimaradás szélmentes napokon is bőven előfordult - még ott is, ahol fa sincs a vezetékek nyomvonalában. Ennél fogva nehezen hihető, hogy a növényzet éppen most érte el mindenhol a vezetékek magasságát. -

[Eredeti](#)

(napi.hu, 2020. augusztus 13., csütörtök)

Egyes felvágottak fele nem is hús, na de akkor mi kerül a zsömlébe?

Évente fejenként körülbelül 5-6 kilót eszünk meg sonkákból és szalámikból. Sok esetben a hús mellett számos más összetevővel is találkozhatunk a húskészítmények címkéjén. De mit is eszünk akkor valójában? Mutatjuk a részleteket.

A kiadásaink legnagyobb részét az élelmiszerek teszik ki, és azon belül is a legtöbbet húsrá és húskészítményekre költjük. De mit is kapunk valójában a pénzünkért? A legutóbb kiderítettük, miből készülnek a műhúsok, most pedig annak jártunk utána, milyen összetevők vannak a felvágottakban és az egyéb húskészítményekben, na persze a húson kívül. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint éves szinten fejenként körülbelül 50-60 kiló húst eszünk meg, de a fiatalok valamivel kevesebbet, mint az idősebb korosztály. Az elfogyasztott húsok legnagyobb részét a baromfi és sertéshús teszi ki, de szalámiból, szárazkolbászból és sonkákból sem eszünk keveset, évente nagyjából 5-6 kilót. Hazánkban a különböző húskészítményeknek több előírásnak is meg kell felelniük. Szabályozva vannak a felhasználható összetevők, azoknak a minősége, de még az sem mindegy, hogy pontosan mi számít bele például egy sonka hústartalmába. - tudtuk meg a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalától (Nébih). A különböző elnevezéseket, mint például a párizsi, a virsli vagy a szalámi csak akkor használhatják a gyártók, ha a termék megfelel a kategóriában szereplő előírásoknak. Éppen ezért nagyobb különbségek a hústartalomban inkább akkor fordulhatnak elő, amikor ezeket a "hivatalos" megnevezéseket nem használják a gyártók. Így a hazai piacon a közel 100 százalékos hústartalomtól kezdve egészen az olcsóbb előállítási költségű, kevesebb húst tartalmazó készítményeket is megtalálhatjuk. A húsnak minősülő alapanyagokon felül általában az alábbi összetevőkkel találkozhatunk: Mindezekre pedig azért van szükség, hogy a gyártók elérjék a megfelelő állagot, színt és ízhatást, de növelhető a termék eltarthatósága vagy beltartalmi értéke is - tette hozzá a Nébih. És érdemes tudnunk azt is, hogy a több termékben is megtalálható "csontokról mechanikusan lefejtett hús" vagy más néven (MSM) például nem számít bele a termék hústartalmába. Amikor a boltban a csomagolt húskészítmények közül válogatunk, akkor nagy segítség lehet a termékeken található jelölés - ahonnan informálódhatunk az összetevőkről. De persze az is nagyon fontos, hogy egy sonka vagy szalámi csomagolása ép, tiszta legyen, és mindenképpen nézzük meg a lejárat dátumát is. A pultban kapható, előre felszeletelt termékek esetében pedig érdemes információt kérnünk az eladótól. A címkét nyomtató mérlegek ugyanis általában úgy vannak beállítva, hogy 24 órás fogyaszthatósági időt nyomtatnak és ez sok esetben rövidebb, mint amennyit tényleg kibírna a felvágott. Az elmúlt években a Nébih a Szupermenta program keretében több hústerméket is ellenőrzött és a tapasztalataik szerint elmondható, hogy a vizsgált 100 termék kevesebb, mint a felénél találtak kisebb hibákat. A legtöbb esetben az volt a baj, hogy a gyártó a tápérték adatokat nem táblázatos formátumban tüntette fel. Az összetételi és minőségi feltételek többségében rendben voltak, leginkább a termékek nátrium-klorid, vagyis a só tartalmával akadt gond. És külön jó hír, hogy súlyosabb élelmiszerbiztonsági hibát mindössze egy esetben találtak a hatóság emberei. Azt már tudjuk, milyen összetevőket használhatnak a gyártók a felvágottaknál. Mi azonban arra is kíváncsiak voltunk, mi a helyzet a szalámikkal. A témában a magyarok egyik kedvencét, a 150 éves Téliszalámit vettük górcső alá. - válaszolta a NOIZZ. hu megkeresésére a Pick Szeged Zrt. Ezeknek a szalámiknak az alapanyaga nagysúlyú sertés, amely legalább 1 éves és a súlya meghaladja a 150 kg-ot, a húst többségében a mohácsi vágóhídról szerzik be. Fontos, hogy a színe sötétpiros, stressztől mentes és laza szerkezetű legyen - erről távolítják el az inakat és a puha zsiradékot. A szalámiba ezen kívül pedig már csak az adalékanyagoktól mentes fűszerek kerülnek bélbe töltött paszta formájában. A töltést követően pedig 2 hetes füstölés következik, amihez minimum 2 évet szárított bükkfahasábokra van szükség. A füstölés után pedig egyedinek számító 100 napos érlelés és "penészkialakítás" jön, ami egész napos

szigorú felügyelést igényel. A jellegzetes penészgomba kultúra több fajta penészből tevődik össze. Ez a fajta érlelési mód pedig gyakorlatilag már sehol máshol a világon nem található meg nagyüzemi körülmények között. - tették hozzá. A gyártást egy úgynevezett "szalámimester" felügyeli, ő a szalámigyártás egyetlen ismerője, az egész munkafolyamat kulcsembere. Ő az, aki ismeri a szalámigyártás titkait a pasztagyártástól kezdve a fűszerezésen keresztül egészen az érlelésig. -

[Eredeti](#)

(noizz.hu, 2020. augusztus 13., csütörtök)

Emelkedett a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatási keret

Kárenyhítési juttatás

Az eddigi ötmilliárd forintról hétmilliárd forintra nőtt a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás kerete, ennek köszönhetően a támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség korábbi 65 százalékaról hetven százalékra emelkedett - hívta fel a figyelmet tegnap a Magyar Biztosítók Szövetsége. Mint azt a távirati irodával közölték, a díjtámogatott agrárbiztosítási rendszer 2012 óta működik, akkor még 1,5 milliárd forint alatt maradt a támogatott mezőgazdasági biztosítások teljes állománydíja, idén már előreláthatólag eléri a 13 milliárd forintot. A mezőgazdasági biztosítási díjtámogatásra idén április 6. és május 15. között pályázhattak a gazdálkodók, ezt követően, a június 9-ig benyújtott kérelmeknél a támogatási összeg munkanaponként egyszázalékos csökkentéssel jár. Az egységes kárenyhítő alapból csak azok a termelők jogosultak a megítélt juttatás teljes összegére, akik rendelkeznek a hozamérték legalább ötven százalékára vonatkozó mezőgazdasági biztosítási szerződéssel, amit díjtámogatott mezőgazdasági biztosítással is teljesíthetnek. Megfelelő biztosítás hiányában az egyébként járó juttatásnak csak a felére jogosultak. A biztosítás hiányában nem kifizethető összeg 2018-ban csaknem hárommilliárd forintra rúgott a Magyar Államkincstár és Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal adatai alapján.

(PGI)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. augusztus 14., péntek, 9. oldal)

Kiszagolhatjuk, ha érett a sárgadinnye

MÓDSZER A sárgadinnye mézédessé illatával és ízével sokak kedvence, a nyár egyik slágergyümölcse. Szénhidrát- és zsírtartalma alacsony, kiváló forrása az A-, B1-, B2-, B3-, B6-, B9- és C- vitaminoknak, továbbá tartalmaz vasat, kalciumot, foszfort is - sorolja

előnyeit az Ételt csak okosan! honlapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih).

A sárgadinnye fajtától függően igen változatos megjelenésű gyümölcs, ezért a héja színéből alapvetően nem lehet az érettséget megállapítani. A színnek a fajtára jellemzően kell alakulnia, de ezt csak a hozzáértő állapíthatja meg. Sárgadinnye vásárlásakor inkább hagyatkozzunk a szaglásunkra! - javasolja a Nébih.

Válogatás közben óvatosan forgassuk, emelgessük a sérülékeny gyümölcsöt. A méretük nem jelzi az érettségüket, csupán a dinnye termőhelyére utal. Jobb körülmények között nagyobbra nő az adott fajtájú dinnye. A méretéhez képest nehéz dinnye a frissen szedett. A kiválasztáshoz szagoljuk meg a sárgadinnye kocsánnyal szembeni végét. A kellemes aroma kívülről is érezhető. Az illat nélkülieket régen vagy éretlenül szedték le. A túlságosan erős, savanykásba hajló illat a túlérlettség jele, tehát lehet, hogy belülről már elkezdett erjedni. Minél érettebb a sárgadinnye, annál több antioxidáns van benne. Hűvös helyen öt-hat napig tarthatjuk el, de csomagoljuk be, hogy ne vegye át más élelmiszerek illatát. Végül az is fontos, hogy csak fogyasztás előtt mossuk meg!

A méretéhez képest nehéz gyümölcs a friss

MW

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2020. augusztus 14., péntek, 8. oldal)

Fagyisokat, mozgóboltokat ellenőrzött a Nébih

A vizsgálatok a turisztikai szempontból frekventált helyeken működő egységekre fókuszáltak

DH-INFORMÁCIÓ A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) több mint 15 millió forint bírságot szabott ki és 1,7 millió forint értékben vont ki élelmiszereket a forgalomból a nyári szezonális ellenőrzés első szakasza során - közölte a hivatal honlapján.

A vizsgálatok a turisztikai szempontból frekventált helyeken működő kereskedelmi és vendéglátó létesítmények, a mozgóboltok és a büfékocsik tevékenységére fókuszálnak, de a fagyalt előállítására és forgalmazására, valamint az ifjúsági- és gyermektáborok étkeztetésére is kiterjednek.

Az első szakaszban országosan közel 3000 ellenőrzés történt. A feltárt szabálytalanságok miatt 108 alkalommal figyelmeztetést, 234 esetben bírságot szabtak ki az ellenőrök. Az élelmiszer-vállalkozás tevékenységének korlátozására 40 esetben volt szükség - tájékoztatott a hivatal.

A Nébih ismertette: az idei szezonban a korábbihoz képest többször adódott probléma a hűtési lánc biztosításával, ugyanakkor a dolgozók egészségügyi alkalmasságával, képzettségével kapcsolatos, valamint a higiéniai hiányosságok aránya csökkent.

A vizsgált 8900 hazai és külföldi élelmiszertétel esetében 2019-hez képest csökkent az ismeretlen eredetű, nem nyomon követhető termék, és kevesebb volt a fogyasztásra alkalmatlan élelmiszer is. Bár a jelölési problémák aránya és a lejárt tételek száma emelkedett, így is kevesebb - 6,56 tonna - terméket kellett kivonni a forgalomból a tavalyi hasonló időszakhoz képest.

Kiemelték: a melegben kiemelten fontos a hűtési lánc folyamatos fenntartása. Az akció első szakaszában az ellenőrök fűszerezett, pácolt előkészített hústermékekből és fagylaltokból mintát is vettek laboratóriumi vizsgálatok céljából. A hivatal laboratóriumaiba 160 minta, 27 fűszerezett, pácolt előkészített hústermék és 133 fagylalt érkezett.

Előbbi kategóriában egy terméknél mutatták ki szalmonella jelenlétét a vizsgálatok. A fagylaltoknál 100 minta mérését zárták le a szakemberek, és nyolc esetben találtak problémát: mindannyiszor enterobaktériumok magas csíraszámú jelenlétét tapasztalták. A kifogásolt termékekkel szemben hatósági eljárás indul.

Az ellenőrzés második szakasza augusztus 20-ig tart.

Száz fagylaltmintából nyolc esetben találtak gondot

Eredeti

(Dunaújvárosi hírlap, 2020. augusztus 14., péntek, 4. oldal)

Gyorsabban, olcsón juthat ételhez

TOLNA MEGYE A streetfood, azaz a pultból az utcára kiadható egyszerű étel nem új keletű találmány, csak éppen sokáig nem tudtuk, hogy így hívják. Csak ettük és esszük a lángost, a kolbászt, a hekket. A megyében az árak sem rugaszkodtak el.

Az utcai étkezésekben elfogadható áron, gyorsan csillapítható az éhség

A street food, azaz a pultból az utcára kiadható egyszerű étel nem új keletű találmány, csak éppen sokáig nem tudtuk, hogy így hívják. Csak ettük és esszük a lángost, a kolbászt, a hekket.

SZEKSZÁRD Nem is olyan régen tele volt a sajtó azzal, hogy a Balatonnál horror áron lehet lángoshoz, hekkhez jutni. Aztán a cáfolat is megérkezett, és vele a bizonyosság, hogy ha ismeretlen street foodosnál eszünk, vásárlás előtt érdemes vetni egy pillantást az ártáblára. A meglepetések azonban akkor is elkerülnek minket, amikor hétköznapi választunk egyszerű, de nagyszerű ételt. Például a népszerű szekszárdi lángosozónál vagy egy olyan piaci pecsenyésnél, aki szombaton éppen harminc éve gyűri az ipart. Utóbbtól, azaz Kelemen Zoltántól megtudjuk, az üzletnek nem tesz jót a hőség, hiszen egyrészt kevesebben vágnak laktató fogásra, másrészt sokan valamelyik vízparton töltik szabadságukat. A karanténidőszak szintén jelentősen odavágott a forgalomnak, az üzlettulajdonos ösztönösen remél fellendülést.

Ha utcai étkezésként van szó, az orrunk nem téved

Jó ideje nem változtak az árak Nagy Tibornénál sem. A kolbász és a hurka a legkurrensebb áruja, de sokan szeretik a csirkemáját, a hekkre pedig szombaton a legnagyobb a kereslet. Vevői között bőven vannak vidékiek, akik ügyintézés vagy orvosi vizsgálat után térnek be hozzá. A nyugdíjasok pedig nem egyszer az itt vásárolt kolbász vagy csirkecomb mellé otthon készítenek egy jó főzeléket.

Összegzésként elmondható, hogy a vendégek nagyon árérzékenyek Szekszárdon. Ez az oka annak, hogy hiába kell többet fizetni például a húsért, vagy zöldségért, árat szinte egyikük sem emelt az elmúlt időszakban.

A Nébih (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal) munkatársai nem a díjszabással, inkább az ételek minőségét illetően foglalkoztak meg már a nyár elején ajánlásokat. Mint kiderült, érdemes az orrunk után menni, hiszen egy biztonságosan üzemelő lángosütő

környékén nem érezhetünk égett, kaparó olajszagot. Ahol jó illat van, ott valószínűleg az étel is ízletes. Gíroszt csak ott vásároljunk, ahol a nyársat védik a portól, szennyeződéstől, ahol folyamatosan forgatják, az odaégésmentes, egyenletes átsütés érdekében. Kerüljük azokat a fagylaltárusokat, akik az adagolókanalat - folyóvíz helyett - állott, piszkos vízben öblítik, majd törlóruhába ütögetve cseppmentesítik. Elvárás, hogy a tölcsért az eladó szalvétával fogja meg, és úgy adja át a vásárlóknak. Az is fontos, hogy a fagylaltpultot nem érheti közvetlen napfény. És hogy az árakról konkrétan is essék szó, Szekszárdon tíz deka kolbászért vagy tarjáért ötszáz forintot kell fizetni, a hekk tíz dekájáért négyszázötven, a sima lángosért pedig háromszázötven forintot. A megyeszékhelyen található étkezdék árai nem elszálltak, és tulajdonosaik igyekeznek kiszolgálni a kispénzű vásárlókat is. Nemcsak a gyorsaság és egyszerűség miatt választják őket, hanem mert háziasan főznek, és mert jó ismerősök, akiknek mindig van egykét jó szava a vendéghez. A járványveszély időszakában pedig az sem hátrány, hogy az ételt nem zárt térben kell elfogyasztani, hanem félig-meddig vagy teljesen a szabadban, ha pedig elvisszük magunkkal, otthon vagy a munkahelyen.

Egy étterem teraszán elkölteni az ebédünket pedig maga a megvalósult álom. Pláne hétköznap. A szekszárdi Corso Grillnek pedig mindjárt két terasza is van, a választék pedig ezen a helyen igazán bőséges. A hagyományos levesek, főzelékek, magyaros fogások mellett kifejezetten barátságos áron könnyű, nyári és a reform táplálkozásba illeszthető ételeket is meg lehet kóstolni. Rendszeresen szerepel a kínálatban rostos sült csirke vagy hal, párolt zöldség, rántott cukkini, karfiol, illetve gomba, valamilyen kevert saláta, de sokan szeretik a hideg gyümölcslevest, a rakott ételeket, a palacsintát és a sült hekket. A hely klasszikus önkiszolgáló étterem, ahol az utcai árusokhoz hasonlóan gyors a kiszolgálás, ráadásul a vevő a kívánt mennyiség szerint fizet.

A Corso Grillben, amely Szekszárd szívében, a Kiskorzó tér 1. szám alatt található, dekára fizet a vendég. A bőséges kínálatban levesek, főzelékek, frissen sült, magyaros ételek, halak, tészták, saláták, köretek, palacsinták és frissen facsart gyümölcslevek szerepelnek. Az étterem két terasszal, tágas belső térrel várja a vendégeket hétfőtől péntekig tizenegy óráig. www.corsogrill.hu

Budavári Kata kata.budavari@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Tolnai Népújság, 2020. augusztus 14., péntek, 1+6. oldal)

Ezért ne küldj többé sms-t, Apple telefonról se

Hogy Facebookon üzenetni nem biztonságos és cseppet sem privát, talán nem újdonság. De mi a helyzet az sms-sel, az Apple iMessage-dzsel és az Android üzenetküldő rendszerével? A válasz nem annyira egyszerű, de van megoldás, állítja az amerikai Forbes szakértője.

A legtöbb üzenet, ami elhagyja a telefonunkat vagy arra érkezik, kódolt. Ez azonban csak a probléma felét oldja meg. A kérdés ugyanis az, hogy kinél vannak a megoldókulcsok. Ha a feladótól a címzettig kódolva van egy üzenet, akkor azt alapesetben csak ez a két személy tudja dekódolni. Tehát például az hiába fut át a WhatsApp rendszerén, az app nem fér hozzá a tartalmához, ez a legfőbb erőssége. Ezzel szemben a Facebook Messenger alapesetben nem ígéri, hogy végponttól végpontig kódolva szállítja a híreket.

Az sms mint üzenetküldési opció, a biztonsági skála másik végén áll, egy már-már ősrégi technológiára épül. Az éterbe ellőtt esemesek ugyanis kódolatlanul befoghatóvá és

összegyűjthetővé válnak a mobilkommunikációs láncban, ahogy erre volt is már példa, például tavaly.

Az sms kiküszöbölését akadályozza, hogy még a legbutább telefonokon is működik ez a funkció. Az ennél is nagyobb gond pedig, hogy ma már nem csak rövid szövegeket továbbítunk általa, hanem hosszabb üzeneteket, mms-csatolmányokat, személyes adatokat, pénzügyi adatokat, érzékeny információkat.

Persze ma már általában van alternatívánk az sms mellett. Az okostelefonok többsége az Apple iOS vagy a Google Android rendszerével működik. Előbbi üzenetküldő rendszere, az iMessage end-to-end, vagyis végponttól végpontig kódolt, tehát biztonságos (igaz, erről kevesebb információ áll a nyilvánosság rendelkezésére, mint a WhatsApp működéséről). Hátránya, hogy csak Apple eszközök között használható, más esetekben általában a felhasználók a kevésbé biztonságos sms-t választják.

Az egyébként, hogy erre az Apple telefon automatikusan engedélyt ad-e vagy sem, megadható a beállításoknál (illetve a különböző rendszereken futó üzeneteknek a színe is más). Ez nem zárja ki az sms-fogadást és küldést, ellenben támogatja a biztonságosabb iMessage használatát.

Az Android beépített üzenetküldő szolgáltatása ezzel szemben a hagyományos sms-hez áll közel, leszámítva néhány plusz funkciót. Ez azt is jelenti, hogy csak az eszköztől a szerveréig kódolja az üzeneteket, bár már dolgozik ennek megváltoztatásán.

Jelen állás szerint tehát az sms gyakorlatilag megkerülhetetlen eszköze életünknek, viszont nem biztonságos. Amit tehetünk, hogy nem osztunk meg magáninformációkat ezen keresztül, erre semmi okunk nincs. Az amerikai Forbes szakértő szerzője elsősorban a WhatsAppot használja és ajánlja még akkor is, amikor épp nem bizalmas üzeneteket küldözgetünk.

(Forbes 2020. augusztus 14., péntek)

Koronavírus: ennyit ér valójában a szociális távolságtartás

A távolságtartás akár 45 százalékkal is csökkenthette az új koronavírus okozta járvány terjedését Európában egy dán-francia tanulmány szerint. A kutatók - a Google és az Apple által biztosított mobiladatok alapján - a járvány első hullámának hat hetét vizsgálták Európában - áll a Dél-dániai Egyetem (SDU) csütörtöki közleményében.

Az európai országok az első hullám idején különböző szigorúságú kijárási és mobilitási korlátozásokat vezettek be, az intézkedések szigora változhatott országonként a vizsgált hat hét alatt. "Az okostelefonok világában olyan nagy mennyiségű adathoz férünk hozzá, hogy teljesen új és minden eddiginél pontosabb módszerrel követhetjük a pandémia alakulását" - mondta Francesco Sannino, az SDU elméleti fizikusa.

A tudósok - Sannino, valamint a Lyoni Egyetemről Giacomo Cacciapaglia és Corentin Cot - azt állapították meg, hogy a legkevesebb mobilitást az olaszok, a franciák, a portugálok és a spanyolok mutatták. A járvány terjedése ezekben az országokban átlagosan 30 százalékkal (25 és 45 százalék között) mérséklődött a megfigyelt hat hétben.

Svédországban ebben az időszakban ugyanígy csökkent a terjedés, miközben az emberek mobilitása sokkal nagyobb volt. A kutatók szerint ez arra utalhat, hogy a politikai döntések ellenére a lakosság valamennyire mégis visszavett a társas érintkezésekből.

A mobilitást tekintve a többi európai ország adatai a svéd és a legalacsonyabb, vagyis olasz, francia, portugál és spanyol adatok között voltak. A tanulmányban figyelmeztettek arra, hogy

a vizsgált hat hétben csökkent ugyan a fertőzési ráta, de ez nem jelenti, hogy kevesebb lett Covid-19-es betegek száma.

A csökkenés azt jelenti, hogy a járványgörbe laposabb lett, később érte el a maximumot, de nem befolyásolta feltétlenül az esetek teljes számát - írták a közleményben.

(Pénzcentrum, 2020. augusztus 14., péntek)

Áramból épülő légvárak

Igyekszik pontosítani ezermilliárdos fejlesztések sorsát befolyásoló, eddig alaptalanul derültónak bizonyult fogyasztási előrejelzéseit a hazai áramrendszer irányító Mavir.

Egy kiegyensúlyozott gazdasági környezetben a Mavir előrejelzései is jobban illeszkednek a tényadatokhoz, ám a jelenlegi válság megnehezíti a dolgukat - válaszolták lapunk megkeresésére a hazai villamosenergia-rendszert irányító állami társaságnál. A cég legutóbb márciusban frissítette áramfogyasztás-előrejelzését. Eszerint a tavalyi, 45,7 terawattórás (TWh) felhasználás mértékét 2034-re a legnagyobb valószínűség szerint 52,6 TWh-ra teszik, ami 15 százalékos bővülés. Számításunk szerint ez magasabb, mint ami a tavaly közzétett, 2033-as, 50,9 TWh-s jóslatból 2034-re következett. Ez több szempontból aggályos. Egyrészt a Mavir az elmúlt húsz év során rendre olyan fogyasztási jóslatokkal rukkolt elő, amelyeket a bekövetkező tények messze alulmúltak. Ez azért gond, mert a kormány a Mavir előrejelzéseire saját áramfogyasztási-erőműépítési terveinek legfontosabb háttér tanulmányaként tekint. Ehhez képest 2001 és 2007 közötti keltezésű irataik jellemző módon már a mostani felhasználást is 52-56 TWh-ra teszik, miközben a valóság ennél ötödével szerényebb. Csak az arányok érzékeltetésére, e különbség nagyobb, mint a Paksi Atomerőmű termelése fele. Ilyen tévedések több ezermilliárdos beruházásokat tehetnek szükségtelessé. Igaz - amiként az idej jelentésükben is közzétett ábrájukból leszűrhető - 2009 után, bizonyára nem függetlenül az akkor induló gazdasági válságtól, a kiindulópontot alacsonyabbra vették. A növekedési jóslat íve viszont csak azóta, fokozatosan tompult valamelyest. A legfrissebb, 2019-es jelzésű jóslat kiindulópontja magasabb, íve viszont lankásabb. Szintén tisztázatlan, hogy az EU a tagállamoktól - természetesen nem a gazdasági bővülés kárára, hanem a hatékonyság fejlesztésével - kifejezett fogyasztás-csökkentést vár el. Ráadásul egyre többen telepítenek olyan önellátó egységeket - főképp napelemeket -, amelyek árama meg sem fordul a távvezetékekben, országos szemszögből a fogyasztás jelentős esését előre vetítve. A Mavir szerint ugyanakkor az áramfogyasztás emelkedése nem áll ellentétben a hatékonysággal és a fenntartható termeléssel. A jövőben arra számítanak, hogy a felhasználás az áram irányába fordul. A növekedési ívet időről időre megtörhetik válságok vagy fejlesztési áttörések. Ezek azonban kellő megbízhatósággal nem jelezhetők előre. A várakozások módosítására az előrejelzések éves frissítése nyújt lehetőséget - szögezik le. Hosszú távú előrejelzésük alapvetően a gazdasági fejlődés és az energiahatékonyság, illetve -intenzitás változására épít. A 2008-2009-es gazdasági válság utáni időszak első éveiben készült anyagaik, alapvetően gyorsabb kilábalást feltételezve, a valóságot még jellemzően felülbecsülték. A 2014 utáni gazdasági előrejelzésekhez hasonlóan a Mavir akkori anyagai is inkább borúlátónak bizonyultak - írják. A jelenlegi válság is nehezíti a dolgukat, így a kilábalás ütemére ismét több alváltozatot dolgoznak ki. A honi áramtarifával szemben támasztott igényeiket firtató kérdésünkre közölték: a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal legutóbb 2016-ban vizsgálta felül költségeiket. (Az áramdíjnak elvben fedezetet kellene biztosítania a - központi, nagy vezetékeket is birtokló - Mavir költségeire, fejlesztéseire.) Az akkor felmért költségek még nem

tartalmazták a végrehajtott háromszor tíz százalékos béremelés, a létszámnövekedés, valamint az informatikai és más alvállalkozói díjak ugrásszerű növekedését - fogalmazzák. Az elmúlt négy év során a Mavir eme többletköltségeket saját forrásból, eredménye terhére fedezte. Így megmaradtak a rezsipolitika eredményei, vagyis az "egyetemes szolgáltatói árszint" (tehát a lakossági tarifa). Az idén zajló újabb költségfelülvizsgálat során a hatósággal közösen dolgoznak egy új, fenntartható módszertanon és -mértéken, amely továbbra is szolgálja a legfontosabb energia-, gazdaság- és társadalmpolitikai célokat - írják. Ezt segítheti külső források - például EU-támogatások - becsatornázása. A Mavirt érintő további, fajsúlyos kérdésekre alapvetően kitérő válaszokat kaptunk. Szakértők szerint az elkövetkező évtizedek fejlesztéseit alapvetően az áramtermelés teljes szén-dioxid-kibocsátás-mentesítése, illetve a megújulóenergia-termelés - főképp a napelemek - rendszerbe állítása befolyásolja. A kabinet év elején közzétett Energiastratégiájában, sőt Orbán Viktor is számszerűsítette már, hogy ehhez szerintük 50 ezer milliárd szükséges. Vonatkozó tudakozódásunkra ugyanakkor a Mavir annyit felelt, hogy a szén-dioxid-mentesítés és a megújuló hálózati költségei csak a megvalósuló fejlesztések ismeretében pontosíthatók. (A szélenergia is hasonló kezelést igényelne, de ezek telepítését az Orbán-kormány - a szakma széles körű megrökönyödésére - nem engedi.) Szélerőművekkel kapcsolatos vizsgálatokat az utóbbi időszakban a Mavir sem végzett. Bár, mint megjegyzik, a rendszer szempontjából a szél- és a naperőmű között nincs érdemi különbség. A Paks 2-es atomerőmű-beruházáshoz szükséges fejlesztések pedig "üzleti titkot képeznek, ezek nem hozhatók nyilvánosságra". Annak kapcsán, hogy az Energiaklub nevű környezetvédő szervezet szerint atomerőmű nélkül a hálózat fejlesztése is jóval olcsóbb lenne, úgy fogalmaztak, hogy a társadalmi szintű összköltség meghatározása nem a Mavir feladata. Kérdésünkre júniusban felmentett volt elnökük, az akkor bünszervezetben elkövetett hűtlen kezelés és károkozás miatt letartóztatott Töröcskei István szerepét nem kívánták értékelni és új elnököt sem neveztek meg.

(Népszava 2020. augusztus 14., péntek)

Ismét az OTP Bank lett az ország legjobb digitális bankja

A New York-i székhelyű Global Finance magazin komoly szakmai szempontok alapján értékeli a világ legjobb bankjait és pénzügyi szolgáltatóit. Idén huszonegyedik alkalommal tették közzé a világ legjobb digitális bankjai, köztük a kelet-közép-európai régió országai legjobbjainak listáját. Magyarországon ebben az évben is az OTP Bank kapta a Global Finance World's Best Consumer Digital Bank Award 2020 elismerést.

A díjat azok a bankok kaphatták meg, amelyek **kiemelt figyelmet fordítottak a digitális szolgáltatásokat használó ügyfelek elérésére és kiszolgálására irányuló stratégiájuk kialakítására**, a digitális szolgáltatások használatára való ösztönzés sikerességére, a digitális csatornákat használó ügyfelek számának növelésére, valamint az igényeiknek megfelelő, vonzó ajánlatok és széles termékkínálat kialakítására. E mellett vizsgálták az internet- és mobilbanki felület kialakítását és funkcionalitását is. A díjat számos vállalati pénzügyi vezető, bankár, banki tanácsadó és elemző véleménye alapján ítélték oda.

Ebben az évben a globális világválság egyébként is felgyorsította a digitális banki szolgáltatásokra való áttérést, az OTP Bank azonban már korábban is ezen az úton haladt. Az OTP Bank majd kétmillió ügyfele már a járvány előtt is használta rendszeresen az internetbankot, illetve a SmartBank mobilalkalmazást. Az online megoldásokat aktívan használók száma április-május hónapban további 10 százalékkal nőtt mindkét digitális csatornán, és az ügyfelek 15 százalékkal több digitális tranzakciót hajtottak végre. Ez több

tízezernyi új, online bankoló ügyfelet és a korábbihoz képest naponta plusz több tízezer tranzakciót jelentett.

Az OTP Bank digitális fejlesztések iránti elkötelezettségét mutatja, hogy Magyarországon elsőként tette elérhetővé ügyfelei számára az online igényelhető személyi kölcsönt és áruhitelt, és első volt az ApplePay szolgáltatás bevezetésében is. A hitelintézet nagy hangsúlyt helyez internetbank-, SMS-, call center- és mobilbanki szolgáltatásainak fejlesztésére, valamint a Simple mobilalkalmazás funkcióinak folyamatos bővítésére is, ugyanakkor a fióki folyamatok digitalizációjában is élen jár, így például **úttörő a papírmentes ügyintézését segítő digitális aláírópad használatában vagy a befizetős ATM-ek elterjesztésében.**

Az OTP Bank tevékenységét az elmúlt években számos hazai és nemzetközi elismeréssel díjazták. A budapesti központú, a kelet-közép-európai régióban is meghatározó hitelintézet 12 országban, több mint 19 millió ügyfelet szolgál ki modern banki megoldásokkal; működésének alapja a stabilitás és az innováció.

(Origo 2020. augusztus 14., péntek)

Kisebb már a fagyizás kockázata Magyarországon, de a koronavírus ezt is felbolygatta

Mivel sok helyen már zárt láncon keresztül jutnak el a hűsítő édességek a magyarországi cukrászdákba, ezért a korábbi éveknél kisebb az ételfertőzés okozta kockázat, de a koronavírus miatt most is oda kell figyelni a fagylaltozók környékén – írja a szombati Magyar Nemzet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ellenőrzési tapasztalatai alapján.

A hivatal tájékoztatása szerint míg korábban a cukrászmesterek saját receptúrája szerint, hagyományos alapanyagok - tej, cukor, tojás - felhasználásával készített, helyben főzött fagylaltok voltak a jellemzőek, mára biztonságos alapanyagok, adalékok, színezékek felhasználásával, zárt rendszerben készülnek a hűsítő édességek. A technológia változásának köszönhetően csökkent a termékek élelmiszer-biztonsági kockázata is.

A múlt századi eljárás során, ha a fagylaltok nem kaptak megfelelő hőkezelést, akár komoly megbetegedést is okozhattak.

NAPJAINKBAN AZONBAN SOK FAGYLALTOZÓBAN MÁR NEM IS HELYBEN KÉSZÜL A NYÁRI FINOMSÁG, HANEM A MÁR KÉSZ TÉGELYEKET BONTJÁK MEG AZ ÁRUSOK.

A hatóságtól kapott információk szerint részben ennek is köszönhető, hogy az elmúlt években alig volt példa fagylalt okozta ételmérgezésre az országban.

A termékek készítése és értékesítése során azonban így is számos előírásnak kell megfelelniük a cukrászoknak. Az előírások betartását minden szezonban kiemelten ellenőrzi a szakhatóság. A Nébih a Magyar Nemzettel közölte: az idei vizsgálatok eddig megnyugtató eredményekkel zárultak. A tapasztalatok alapján a fagylaltozók többsége biztonságosan üzemel: a forgalmazás során betartják az alapvető élelmiszer-higiéniai előírásokat, a fagylaltokat, jégkrémeket a megfelelő hőmérsékleten, cseppfertőzéstől védve tárolják.

A tájékoztatással azonban több helyen is gondot talált a hatóság. Az allergiát vagy intoleranciát okozó anyagokról, illetve a fagylaltkészítéshez használt mesterséges édesítőszerekről és színezékekről többnyire nem kapnak információt a fogyasztók.

Az idén a higiénia mellett a fogyasztóknak is jobban oda kell figyelniük. A koronavírus-járvány miatt az utcai étel-miszer-fogyasztásnak, így a fagyizásnak is lehetnek kockázatai. Nehezen oldható meg például a kézmosás, a kézfertőtlenítés, és értelemszerűen a fagyalt fogyasztása közben a szájmaszk viselés sem lehetséges. A készpénz használata szintén nehezen kerülhető el, tökéletes megoldást ráadásul a kártyás fizetés sem jelent a fogyasztás előtt.

A hatóság tapasztalatai alapján a vállalkozások a legtöbb helyen kiemelten ügyelnek a járvány elleni védekezésre: a tölcsereket óvják a cseppfertőzéstől, a vendégek részére pedig alkoholos kézfertőtlenítőt helyeznek ki a pult közelében. A vásárlóknak a kézfertőtlenítőt a fagyalt elfogyasztása, illetve a tölcsér érintése előtt érdemes alkalmazniuk, emellett a sorban állás alatt a másfél, kétféle méteres távolságot is be kell tartani.

(Portfolio 2020. augusztus 15., szombat)

Vigyázz, honnan tájékozódsz: csaló webhelyek használják ki a járványt

A világjárványhoz kapcsolódó adathalász és kártékony programokon alapuló támadások száma ugrásszerűen megnövekedett február óta. Március végéig meghaladta a 42.000-et azon weboldalak száma, amelyek domainneve tartalmazza a "corona" vagy "covid" szavakat, és sokat ezek közül hasznosítási céllal hoztak létre. Ez a rendkívüli időszak ugyanis számos előnyt nyújtott a hackerek számára, akik a krízishelyzet kiaknázása érdekében felgyorsították működésüket.

A Google áprilisi jelentése szerint a kiberbűnözők egy hét leforgása alatt több mint 18 millió malware-t és adathalász e-mailt küldtek a COVID-19-hez kapcsolódóan. A hackerek egyik legfőbb taktikája a bizonytalanság és a feszültség kihasználása, hiszen a fokozott stressz hatására csökken a racionális gondolkodás képessége.

Amikor nyugodtak vagyunk, könnyebben észreveszünk egy hamis e-mailt vagy gyanús weboldalt, ami bár szemlátomást nagyon hitelesnek tűnik, ám nyelvhasználatában és a megfogalmazás módjában is eltér a valótól. A világjárvány megkönnyítette a csalók dolgát, ugyanis a vírustól való félelem és a korlátozások okozta bizonytalanság nehezítették a racionális gondolkodást.

Jó példa erre a koronavirus.gov.hu névvel szemérmetlenül visszaélő csalási kísérlet, amelyben a magyar kormány nevében próbáltak meg személyes adatokat begyűjteni az áldozatoktól.

A levél írói azt ígérték a címzetteknek, hogy egy regisztrációs lap kitöltése után pénzügyi segítséget kapnak a kormánytól. "A spam látszólag a noreply KUKAC koronavirus PONT hu címről érkezett, és ebben arról tájékoztatnak, hogy a magyar kormány az Egészségügyi Világszervezettel együttműködve állítólag úgy döntött, hogy pénzügyi támogatást nyújt az új koronavírus elleni küzdelemben" - mondta Csizmazia-Darab István, az ESET termékeket forgalmazó Sicontact Kft. biztonsági szakértője.

Természetesen kártérítésről szó sem volt, a hackerek célja a kitöltött regisztrációs lapon lévő személyes adatok ellopásában merült ki, melyeket aztán csalásokra, megszemélyesítési támadásokra, sőt akár banki SIM Swap csalásokra is felhasználhatnak. Ez egy egyre inkább terjedő csalási forma, ahol a célszemélyről begyűjtött, kiszivárgott, ellopott személyes adatokkal visszaélve a nevében SIM kártya cserét kezdeményeznek a mobilszolgáltatónál, és így már ők kapják a banki kétfaktoros jóváhagyó és tájékoztató SMS üzeneteket.

Megváltozott életviszonyok

Egy másik nagy előny, amelyet a számítógépes bűnözők kaptak a világiárványtól, a normál, megszokott élet felborulása volt. Átlagos körülmények között a hivatalos szervezetektől érkező, az adatainkat bekérő üzenetek szokatlannak tűnnek, azonban a feje tetejére állt hétköznapokban nehezebbé vált kiszűrni a furcsaságokat.

A megváltozott életviszonyokra a kibertámadók is hamar reagáltak, kihasználva a felhasználók frusztrációját és bizonytalanságát. Ezt bizonyítja az Interpol legfrissebb, 2020. augusztusi jelentése is, mely szerint a járvánnyal kapcsolatos leggyakoribb online fenyegetések az adathalászat és átverések, a kártevők és zsarolóprogramok, a rosszindulatú domáinek, illetve az álhírek.

A leggyakoribb online fenyegetések balról jobbra haladva: rosszindulatú domáinek, kártevők és zsarolóprogramok, adathalászat/átverés/csalás, hamis hírkeltés

Hazánkban például az elmúlt hónapokban többször próbáltak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nevében érzékeny adatokat lopni a támadók. Levelük szerint a felhasználó adóvisszatérítésre jogosult, azonban ha az e-mailben található linkre kattintott, az egy adathalász weboldalra irányította.

Hogy csak néhány jelentősebb akciót emeljünk ki a tavaszi bevallási szezon időszakából, márciusban már kaphattunk a nav KUKAC info PONT com címről olyan értesítést, ami visszatérítés helyett adathalász oldalra vitt. Áprilisban arról olvashattunk, hogy több változatban is felbukkant már a százezres összegről szóló NAV névvel visszaélő üzenet, amely szintén a személyes és banki adatok lehalászására törekedett

- mondta Csizmazia-Darab István. Sokszor valóban nehéz felismerni a rosszindulatú e-maileket, hiszen hivatalos szervezetek nevében, azok arculatát felhasználva szólítják meg az áldozatokat. A védekezés érdekében a biztonságtudatos, óvatos online jelenlét mellett érdemes olyan vírusvédelmi programokat is használni, amelyek rendelkeznek adathalászat elleni funkcióval.

Otthoni munkavégzés

A koronavírus terjedése miatt egyre nagyobb mértékben kell digitális megoldásokra támaszkodnunk a mindennapi életünk során. Ezt a hackerek is jól tudják, és a felhasználók tapasztalatlanságát próbálják kihasználni -a járvánnyal kapcsolatos információkeresés mellett- az otthoni munkavégzés területén is.

Az egyik napról a másikra történő home office átállás következtében az emberek kiszolgáltatottabbá váltak a számítógépes támadásokkal szemben, mivel nehezebb megvédeni az otthoni hálózatokat a rájuk leselkedő veszélyektől. A statisztikák azt mutatják, hogy a vírusok, kártékony kódok 38%-a álcázza magát valamilyen Microsoft Office dokumentumnak, vagy használja fel ezt a formátumot a támadásokhoz.

Az adathalászat és a kártevők számának növekedése mellett a visszaélések azokat a videokonferencia alkalmazásokat sem kímélték, amelyek az online munkavégzés alapvető feltételeivé váltak. A legismertebb példa erre az úgynevezett zoom-bombing jelenség, amikor a nyilvános Zoom hívásokhoz illetéktelenek is csatlakoztak, és nem odaillő tartalmakat jelenítettek meg a gyanútlan résztvevők számára.

Hogyan ne váljunk áldozattá?

A fenti példák jól mutatják, hogy mennyire fontos tisztában lenni a digitális veszélyekkel, és azzal, hogyan óvhatjuk meg magunkat a számítógépes fenyegetésekkel szemben. A digitális tudatosság szerepe napjainkban egyre inkább felértékelődik, hiszen ez egy olyan készség, amely segít megvédeni az érzékeny személyes és pénzügyi adatainkat az online térben.

Az alábbiakban bemutatunk néhány kulcsfontosságú tippet, amelyek betartásával elkerülhetjük azt, hogy csalók áldozatává váljunk:

Fő a nyugalom - a támadók igyekeznek időbeli nyomást gyakorolni az áldozatokra, hogy ösztönözzék őket a stresszhelyzetben történő döntéshozatalra, ezért ha sürgető e-mailt vagy üzenetet kapunk, vegyünk egy mély levegőt és nyugodtan gondoljuk át az abban leírtakat.

Ellenőrizzük a feladót - ha olyan üzenetet kapunk, amely arra szólít fel, hogy kattintsunk egy linkre, vagy adjuk meg az érzékeny adatainkat, különösen fontos, hogy ellenőrizzük a feladó hitelességét. Ha kétségeink támadnak, töröljük az üzenetet, és vegyük fel a kapcsolatot a szervezettel, amelynek a nevében érkezett.

Ellenőrizzük a feladó hivatalos weboldalát - minden esetben ajánlott a hivatalos weboldalakon tájékozódni, ezért ha e-mailt kapunk egy szervezet nevében, akkor ne az üzenetben elhelyezett linket használjuk, inkább keressünk rá a böngészőnkben.

Végezzünk rendszeres frissítéseket - ha az alkalmazásokban sérülékenységeket fedeznek fel, a vállalatok frissítést küldenek a probléma megoldásához. Ezért elengedhetetlen a szoftver folyamatos frissítése - ha lehetséges, válasszuk az "automatikus frissítés" lehetőséget, hogy ne felejtjük el telepíteni a frissítéseket.

Használjunk megbízható vírusvédelmi szoftvert- a rosszindulatú programok, az adathalászat és az egyéb online fenyegetések elleni küzdelmet jelentősen megkönnyíti, ha rendelkezünk naprakész és megbízható vírusvédelmi programmal.

(Pénzcentrum 2020. augusztus 15., szombat)

Vodkás üveg, hipós flakon, papucsok – Tetőzik a tiszai szemétáradat

Idén eddig 1,4 hektárnyi hulladék sodródott le a Tiszán és a mellékfolyókon az országba, míg tavaly egész évben „kaptunk” 1,7 hektárnyit.

Üres vodkás üveg, ukrán feliratú címkével, rumos flaska, hasonló nyelven, román áfonyaszörpös palack, magyar hipós flakon. Gyerepapucs, női papucs, férfi papucs. Nagypapa feslett gumicsizmája, nagymama mamusza. Kiürült dezodoros, testápolós, tusfürdős dobozok, lehasznált szúnyogriasztós, naptejes tégelyek, zacskók és szatyrok garmadája. Plasztik babafejek, lábak és karok, gumiabroncsok. Bizarr látvány, ahogyan a szemétkupac – mit kupac, tíz méterekre elterülő liget! – felett egy réti sas köröz, pedig errefelé inkább vízimadarak járnak. Kiskörén vagyunk, a vízlépcső duzzasztójánál, ahol a zsiliprendszer segítségével hetek óta tartóztatják fel és emelik ki a zömmel Ukrajnából, Romániából, és kisebb részben Szlovákiából, valamint a Tisza felső-magyarországi részéről érkező szemetet.

Áder János köztársasági elnök július elején levelet írt a román és az ukrán államfőnek, sérelmezve, hogy a korábbi ígéreteik ellenére az elmúlt időszak áradásai megint csak nagy mennyiségű hulladékot sodortak át Magyarországra. A szennyezés legfőbb oka, hogy a lakosság – megfelelő és teljes körű kommunális rendszerek híján – ebben a két országban részben a folyók árterébe rakja le a hulladékát. Szavai szerint a magyar kormány többször kérte már a szomszédos országok hatóságainak segítségét, de az együttműködés hangoztatásán túl ezt kevés érdemi intézkedés és még kevesebb javulás követte. A levélre eddig csak az ukrán elnök válaszolt – tudta meg lapunk Áder János hivatalának sajtóosztályán. Volodimir Olekszandrovics Zelenszkij azt írta, hogy miután a nyugat-Ukrajnát érintő hatalmas júniusi árvíz miatt egyes infrastruktúrák szinte teljesen megsemmisültek, kezdeményezte kormányánál egy komplex árvízvédelmi stratégia kidolgozását. Emlékeztetett, hogy a beregszászi járásban, Jánosiban már épül egy hulladékfeldolgozó és válogató, továbbá keresik a potenciális befektetőt hasonló beruházásokra a nagyszőlősi és az ungvári járásban is. – Idén alig szűk egy hónapig volt teljesen tiszta a Tisza a kiskörei vízlépcsőnél – mondta lapunknak Fejes Lőrinc, az itteni szakaszmérnökség vezetője. Az első téli végi árhullámmal, február elején menetrendszerűen megérkezett a rengeteg hulladék, amit június elejére sikerült kiszedniük. A második

műanyag hullám július 27-én érkezett meg ide, s az eltakarítása várhatóan októberig eltart majd. Ebben az évben eddig 1,4 hektárnyi, zömmel plasztikhulladék sodródott le a Tiszán és a mellékfolyókon az országba, tavaly egész évben 1,7 hektárnyi ömlött ránk.

A kiskörei szakaszmérnökség közalkalmazott és közfoglalkoztatott dolgozóinak egy része emiatt a saját, normális munkája – azaz egyebek mellett a gátkarbantartás, kaszálás, vízi utak kijelölése helyett – vagy a szemét kikotrásával és elszállításával, vagy annak átválogatásával foglalkozik. Ilyenkor vízminőség kárelhárítás címén harmadfokú készütséget rendelnek el, ami egyben azt is jelenti, hogy nem a saját, „békeidőre vonatkozó” büdzséjüket költik, hanem közvetlenül az államtól kapnak pénzt a munkákra. Mint megtudtuk, sem a szennyező országok, sem a továbbszennyeződéstől megmenekített, délebbi államok nem járulnak hozzá a kármentesítés költségeihez, az teljes mértékben magyar „teher”. Fejes Lőrinc szakaszmérnökség-vezető szerint minden évben nagyjából 20-50 millió forintot emészt fel a szemét kezelése, s ennek csak nagyon csekély része térül meg a hulladék hasznosításával. A hatalmas masszát polipkaros markolóval a duzzasztónál egy uszályra emelik, s elviszik a pár száz méterrel odébb lévő, tavaly kibővített válogatóba. Itt előbb kiszedik, és különválogatják a fehér és színes műanyagot, az üveget, a fémet és a gumit – ezeket különböző feldolgozó cégek viszik el és hasznosítják –, majd az uszadékfát osztályozzák: tüzelő vagy komposztanyag lehet belőle. Tavaly az 1,7 hektárnyi – nagyjából tízezer köbméter – szemétből 557 köbméter tüzfát nyertek ki, ezeket vagy a cég dolgozói vehetik meg jutányos áron vagy adományként küldik tovább a környező falvak rászorulóinak. 8254 köbméter komposztanyagot termeltek, s „csak” 436 köbméter, továbbhasznosításra már alkalmatlan úgynevezett kommunális szemetet vittek be a hivatalos hulladékkezelőkbe.

Nyolcadik alkalommal rendezték meg idén nyáron az úgynevezett PET Kupát a Tiszán: tizenegy csapat hajózott végig újrahasznosított anyagokból készült csónakban, kishajón Záhonytól Rakamazig, s együttesen 8,2 tonna hulladékot emeltek ki az ártérből. Az önkéntesek zsákról-zsákra átválogatnak mindent, s a különböző anyagokat fajtánként szelektálják. Jó hír, hogy a Felső-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság egy új infrastrukturális beruházásnak köszönhetően immáron gépesítve, rendszeresen gyűjti az áradások alkalmával érkező, nagy mennyiségű szemetet a vízből. A folyó tisztítására már csak azért is nagy szükség van, mert pár éve, épp a PET Kupa környezetvédelmi akciói során az emberi egészségre is ártalmas vegyületet talált egy független laboratórium a Tiszában: a palackokkal zsúfolt területről vett mintákban kimutatták azt a lágyítószert, amelyet jellemzően műanyagpalackok gyártásához használnak – olvasható a laboratorium.hu oldalon.

(Népszava 2020. augusztus 15.)

Sok család vett új digitális eszközt a járvány miatt

A családok negyedében kellett a szülőknek új elektronikai eszközt venni azért, hogy segítsék a gyerekeket a digitális tanulásra való átállásban – derült ki a Budapest Bank reprezentatív kutatásából. A gyermekek mintegy fele laptopot, negyedük asztali számítógépet, 14 százalékuk mobiltelefont használ a tanuláshoz, minden tizedik pedig tabletet. Új eszköz beszerzésére az esetek felében azért volt szükség, mert nem volt vagy nem volt elég otthon, további 28 százalék pedig úgy válaszolt, hogy ami volt, az már elavult. A válaszadók 61 százaléka kiegészítő eszközöket is beszerzett: fülhallgatót, egeret, webkamerát, mikrofont. Bár tavasszal jelentősen megnőtt az igény a számítástechnikai eszközök és kiegészítők iránt, azonban a válaszadók 63 százaléka úgy tapasztalta, hogy a korábnál egyáltalán nem volt nehezebb beszerezni őket.

Új számítástechnikai eszközökre átlagosan 125 ezer, új kiegészítőkre pedig 32 ezer forintot költöttek. A termékekért a legtöbben készpénzzel fizettek az üzletben, a többiek az átutalást, a futárnál készpénzzel történő fizetést, valamint az online bankkártyás fizetést választották. Áruhitelt a megkérdezettek két százaléka üzletben, kicsit több mint egy százaléka pedig online igényelt.

A kapcsolattartáshoz több különböző csatornát használtak a tanárok és a diákok, elsősorban a Facebook Messengerrel, a Krétával és e-mailen kommunikáltak, ezeket a válaszadók több mint fele jelölte meg. A Zoomot a megkérdezettek 28 százaléka említette.

(Magyar Nemzet 2020. augusztus 15., szombat)

Nincsenek szavak: Magyarország vezeti az EU halállistáját

2016-ban 1,5 millió ember halt meg az Európai Unióban, közülük egymillió ember halála elkerülhető lett volna – állítja az Eurostat és az OECD közös listája.

A friss adatok szerint a 2016-ban bekövetkező 1,5 millió halálesetből az EU-ban 1 milliót el lehetett volna kerülni hatékony egészségügyi rendszerrel és megelőző beavatkozásokkal és intézkedésekkel.

Az EU-n belül a leggyakoribb haláleset a gyógyítható betegségek között a szívbetegség, a vastagbélrák, a mellrák, az érrendszeri betegségek és a tüdőgyulladás a 75 év alattiak körében. 2016-ban ez az öt gyógyítható betegség adta a halálesetek 65%-át az EU-ban.

A 27 tagállamból 19-ben a fentiek közül a szívbetegségnek volt a legmagasabb halálozási aránya a 75 év alattiak körében. A fennmaradó hét tagállamban (Belgium, Dánia, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Hollandia és Portugália) a vastagbélrák volt a legveszélyesebb, Bulgáriában pedig az érrendszeri megbetegedés.

A megelőzhető betegségek között az öt leggyakoribb a 75 év alattiak körében a szívbetegség, alkoholproblémák, mérgezés/túladagolás, érrendszeri megbetegedés és krónikus tüdőbetegség. Ezek közül a betegségek közül a tüdőráknak volt a legmagasabb halálozási rátája az EU-ban 2017-ben, 27 tagállamból 20-nál ez vezet.

A gyógyítható betegségekkel is hadban áll a magyar egészségügy a fenti ábra szerint, de a lenti ábrán már mi vagyunk az elsők, és nem jó értelemben:

MAGYARORSZÁGON VOLT A LEGTÖBB HALÁLESET SZÁZEZER LAKOSRA VETÍTVE A 75 ÉV ALATTIAK KÖRÉBEN A MEGELŐZHETŐ HALÁLESETEKET ÉS BETEGSÉGEKET NÉZVE.

(Portfolio 2020. augusztus 15., szombat)

És akkor meglepetésre a vártnál is jobban pofára esett a magyar gazdaság

A vártnál is nagyobb pofont adott a koronavírus-járvány a magyar gazdaságnak: 13,6 százalékkal zsugorodott a GDP a második negyedévben az előző év azonos időszakához képest. Negyedéves alapon 14,5 százalékos volt a visszaesés – közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). A legtöbb nemzetgazdasági ág termelése visszaesett, a szolgáltatások és az ipar egyaránt nagymértékben hozzájárultak a gazdasági teljesítmény

alakulásához. A recesszió történelmi mértékű, a 2009-es válság idején is csak 7-8 százalékos GDP-visszaeséseket lehetett látni.

Virovác Péter, az ING vezető elemzője szerint a második negyedéves GDP-adat a legrosszabb várakozásokat is felülmúlta. Ennek ellenére úgy látja, hogy a következő negyedévekben a GDP ismét bővíthet, de az eddigi -5,1 százalékos 2020-as GDP előrejelzést szerinte lefelé kell módosítani: várhatóan inkább 5,5–7,5 százalék közé tehető majd az egész éves recesszió. Az biztos, hogy több kormányzati tervet is boríthat a mostani adat.

Jól megdrágult a friss zöldség, a gyümölcs, de a párizsi is. Júliusban az előző év azonos időszakához képest az élelmiszerek ára 7,8 százalékkal nőtt, ezen belül az idényáras élelmiszereké (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déligyümölcs) 17,1 százalékkal, a párizsié, kolbászé 16,1 százalékkal, a cukoré 14,5 százalékkal, a szalámié, a szárazkolbászé és a sonkáié 11,5, a tojásé 8,9 százalékkal lett magasabb.

A fogyasztói árak 1,1 százalékkal nőttek júliusban az előző hónaphoz képest. Január-júliusban az előző év azonos időszakához képest a fogyasztói árak átlagosan 3,5 százalékkal nőttek.

A kormány saját hatáskörben elvette a táppénzt a külföldön nyaralt karanténosoktól. Noha a törvény szerint jár a táppénz járványügyi hatósági karantén idején, a kormány rendeleti szinten kivételt képzett. Az új szabály gyakorlatilag azonnal, kihirdetését követően egy nappal, vagyis augusztus 13-án, csütörtökön életbe lépett.

Az új bekezdés azt jelenti, hogy aki sárga vagy piros országból magánútról (tehát például nyaralásról) érkezik haza, és számára hatósági házi karantént rendeltek el, az nem minősül keresőképtelennek, így nem jogosult táppénzre – mondta a hvg.hu-nak Sziller Linda ügyvéd, munkajogász, aki hozzátette, a más okokból elrendelt karantén esetében továbbra is az általános szabály a mérvadó: fennáll a keresőképtelenség, amit a zárlatot elrendelő határozattal kell bizonyítani.

Már szinte nem is tudunk úgy képre nézni a digitális térben, hogy ne vehetnénk meg azonnal az ábrázolt terméket. Az olyan luxusmárkák pedig, mint a Chanel, a Dior, a Gucci és a Burberry pedig Snapchaten, TikTokon és WeChaten keresztül küzdenek a fiatalabb vásárlók figyelméért – és pénzéért. Kína után Nyugaton is egyre inkább teret kap a közösségi médián keresztüli vásárlás, aminek a koronavírus egy újabb löketet adott.

A Statista adatai alapján március óta több mint 20 százalékkal többet görgetjük a közösségi média platformok képfolyamait. Ezt pedig mind a márkák, mind a techcégek újult erővel igyekeznek pénzre váltani.

(HVG 2020. augusztus 16., vasárnap – Heti összefoglaló, részlet)

Rekordösszeget vágott zsebre az unokázós csaló

Húszmillió forint értékű valutát és ékszert szereztek meg egy idős nőtől az unokázós csalók. A Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) nyomozói az egyik tetteket elfogták. Korábban több időst is lépre csalt a két bűnöző.

Ezúttal áltrendőrnek adta ki magát a telefonáló csaló, aki ebben az esetben is egy bajba került rokonra hivatkozva kért pénzt – tudatta a **Police.hu**. A rendőrségi portál beszámolt arról is, hogy összehangolt akcióban sikerült az egyik elkövetőt elfogni. A BRFK nyomozói 2020. augusztus 11-én a II. kerületben a 74 éves budapesti J. Lászlót azt követően csípték fülön, hogy egy idős nőtől 20 millió forint értékű valutát és ékszereket szerzett meg. A beszámoló szerint ezzel rekord összeget zsákmányolt az unokázós csaló.

A XIII. kerületi rendőrök július 28-a óta nyomoztak az akkor még ismeretlen férfi ellen, aki elfogásáig három másik idős nyugdíjastól szerezte meg megtakarított pénzét, családi ékszereit. A bűncselekmények elkövetésével gyanúsítható J. Lászlót a nyomozók két hét alatt azonosították.

A nyomozók a 76 éves idős nőnek a közel 20 millió forint értékű valutáit és ékszereit hiánytalanul visszaadták. A rendőrök J. László még ismeretlen társai ellen jelenleg is nyomoznak.

A nyomozás adatai szerint a sértetteket J. László jelenleg még ismeretlen társa hívta fel vezetőkes telefonjukon, és az idősek megtévesztésére minden esetben ugyanazt a sémát alkalmazta; a férfi a beszélgetés során rendőrnek adta ki magát, és azt állította, hogy egyik családtagjuk súlyos balesetet okozott és azért, hogy ne kerüljön börtönbe, óvadékot kell fizetniük. Az árendőr a beszélgetés közben kifaggatta az időseket családtagjaikról, így sokszor maguk a sértettek árultak el olyan információkat, melyet a csalók a beszélgetés során felhasználtak, hogy még hitelesebbé tegyék a kitalált történetet.

Az áldozatok meggyőzése érdekében volt, hogy a hívó átadta a telefont mellette lévő társának, aki a sértettektől megszerzett információkat felhasználva eljátszotta a bajba került rokont; így a stressztől és a jól koreografált történettől az idősekben fel sem merült a gyanú, hogy egy megszerzett család áldozatai lettek.

(az én pénzem 2020. augusztus 16., szombat)

Mi folyik a boltokban? Ezért érzed úgy, hogy spórolsz, miközben emelkednek az árak

Azt hiába vártuk, hogy a március-áprilisi áremelkedést követően májusban számottevően csökkenjenek az árak, júniusban azonban végre mérséklődni látszottak a bevásárlás költségei. Nagy kérdés volt, júliusra várható-e további csökkenés: sajnos leginkább stagnáltak, vagy inkább kis mértékben emelkedtek az árak. Természetesen azt, hogy ezt a drágulást a vásárlók maguk hogyan érzékelik, nagyban befolyásolja, hogy mit tesznek a kosrukba rendszeresen, miből sokat, miből keveset. Az árdrágulást mindenki másként érzékeli. A Pénzcentrum ebben a hónapban is megvizsgálta, hogy egy-egy vásárlói réteg tagjai között milyen különbségek tapasztalhatók, attól függően, milyen termékeket vesznek és mennyit.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb, júliusi inflációs adata 3,8 százalék lett (míg a júniusi még csak 2,9 százalékon állt), ami nagy meglepetést hozott, hiszen az elemzők 3,2-3,3 százalékot jósoltak. Az viszont tudható, hogy az infláció - vagyis a drágulás üteme - nem úgy hat a különböző társadalmi csoportokra. Ugyanebben a hónapban az alacsony jövedelműekre 4,1 százalékot mért a KSH, a nyugdíjasokra pedig még magasabbat, 4,3 százalékot!

A lefrissebb KSH adatok alapján 2019 júliusához viszonyítva az élelmiszerek ára 7,8 százalékkal nőtt, ezen belül az idényáras élelmiszereké (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déligyümölcs összesen) 17,1, a párizsi, kolbászé 16,1, a cukoré 14,5, a szalámi, szárazkolbász és sonkáié 11,5, a tojásé 8,9 százalékkal lett magasabb.

Múlt hónaphoz képest pedig - a júniusi árcsökkenés után hiába vártunk további csökkenést - az élelmiszerek ára 0,1 százalékkal emelkedett összegésében. Szóval stagnálnak elméletileg az árak, gyakorlatban viszont egyes termékek tovább drágultak, mások pedig olcsóbbak lettek.

Az idényáras élelmiszerek (burgonya, friss zöldség, gyümölcs) árának 2,2 százalékos mérséklődése csak részben ellensúlyozta a nem idényáras élelmiszerek árának 0,4 százalékos növekedését. Az idényáras élelmiszereken belül a friss hazai és déligyümölcsök - a korábbi évek júliusában megszokott árcsökkenésük helyett - 3,3 százalékkal drágultak, a szezonalitástól eltérő árváltozást a kedvezőtlen időjárás miatti, a szokásosnál alacsonyabb kínálat okozta. A sertéshúsárak valóban lejjebb mentek, 3,9 százalékkal, viszont ezt ellensúlyozva az étolaj 2,2, a tojás 1,9, a tej 1,3, a kenyér 1,0 százalékkal drágább.

Hogyha megvizsgáljuk néhány alapvető élelmiszer árának változását külön-külön éves és havi viszonyításban, akkor látható, hogy akár a júniusról-júliusra történő árváltozás is meghaladhatja azt, amely egy évet alatt ment végbe. A következő ábrán látható, hogy mennyibe kerültek a kiválasztott termékek 2019 júliusában, és 2020 június-július hónapjaiban:

Az almaárak például egy hónap alatt 13 százalékot drágultak, tavaly júliushoz képest pedig több mint 58 százalékkal kerül többre a gyümölcs. Míg a rövidkaraj például éves szinten 7,3 százalékkal lett "mindössze" drágább, de egy hónap alatt 8,9 százalékot zuhant az ára. A párizsi ára tavaly óta több mint 16 százalékkal emelkedett, június óta viszont stagnál. Az idényáras termékeket nézve pedig: éves viszonylatban a burgonya 10,5 és a paradicsom 6,7 százalékkal olcsóbb lett - ha viszont a havi összevetést nézzük, akkor 17,2 és 23,1 százalékkal zuhant az áruk.

Nem mindegy, mi kerül a kosárba

A Pénzcentrum hónapról hónapra kiszámított fiktív bevásárlásai közelebbi képet adhatnak arról, mekkora áremelkedést tapasztalhatnak valójában a vásárlók, ha a nagyobb bevásárlás során ugyanazokat a termékeket teszik a kosárba, ugyanolyan mennyiségben minden hónapban. Mert hiába látjuk a statisztikai hivatal kimutatásai szerint, hogy olcsóbb lett a hús, viszont a tej, alma, tojás, sajt, üdítő árak felmentek - ezeknek az egységárát listázzák. A valóságban viszont pl. a tej, a felvágottak vagy kenyér drágulása - mivel ebből többször veszünk, és többet - érezhetőbb a vásárlók számára, mint mondjuk a kolbász vagy a liszt drágulása.

Nem is szólva arról, egy egyedülálló fiatalnak máshogy fog kinézni a vásárlói kosara, mint egy családanénak, vagy egy nyugdíjasnak, hiszen nem ugyanazokat a termékeket, nem ugyanolyan mennyiségben veszik meg. A Pénzcentrum ebben a hónapban is három "tipikus" vásárló kosarát hasonlítja össze, hogy ezt a különbséget meg tudjuk becsülni.

Azt természetesen nem szabad elfelejteni, hogy csak élelmiszereket vizsgálunk, más árucikkek árváltozása nem képezi alapját a számításnak.

Egy pályakezdő, a 25 év alatti korosztály fogyasztási szokásaiból kiindulva - vagyis, hogy a KSH adatai szerint melyik élelmiszercsoportokra mennyit költ az adott korosztály pl. létrehoztuk egyik fiktív vásárlónkat, akit Hunornak nevezünk. Az ő nagyobb bevásárláskor megpakolt kosarát vetettük össze egy prototipikus családanénakéval, aki két gyermek és két felnőtt részére vásárol be - őt nevezzük Juditnak, valamint a Marika néniéne nevezett fiktív nyugdíjaséval, aki magának és szintén nyugdíjas férjének vásárol hipotézisünk szerint.

Fontos, hogy a kosarak összeállításánál nem azt vettük alapul, hogy Hunor, Judit vagy Marika néni hónapokra elég tartalékot halmozna fel, hanem pusztán egy átlagos, de nagyobb hétfői bevásárlást: egy, vagy maximum két hét alatt kifogyó élelmiszereket, illetve éppen kifogyóban lévő termékeket vesznek (liszt, cukor, stb.). Úgy képzeljük, Hunor kevesebb fajta terméket vesz és kisebb mennyiségben, hiszen ritkábban és kevesebb mennyiségeket főz, mint pl. Judit, aki egy családról gondoskodik. Hunor pl. ő Marika néniel ellentétben nem vesz fejeskáposztát, vagy szárazkolbászt sem.

Az is jellemző, hogy míg Marika néni párizsit és olasz felvágottat visz haza, Judit olasz felvágottat és gépsonkát, Hunor viszont csak párizsit. Judit sokkal több gyümölcsöt vásárol - már csak a gyerekek miatt is - narancsot, almát és banánt, de Marika néni ugyanannyi

hagymát elhasznál például, mint a családanya. Lássuk, hogy milyen hatással volt a júliusi kosarakra az infláció, a szezonális hatás, és hogy melyik vásárlói réteget érinti leginkább hátrányosan a járvány elhúzódó gazdasági hatása.

Ki járt a legkevésbé rosszul a júliusi drágulással?

Hunor egy heti bevásárlást spórolósan 2020 júliusában számításaink szerint 7697 forintból ki tudott hozni, ugyanezekért a termékekért júniusban még 7718 forintot fizetett, tehát 21 forinttal, 0,28 százalékkal kevesebbet fizetett a kasszájánál a KSH átlagárai alapján mint múlt hónapban. A tavalyi év azonos időszakában (2019 júliusában) pedig még csak 7059 forintot költött volna ugyanerre a kosárra, tehát idén 638 forinttal, azaz 9 százalékkal került számára többre a bevásárlás, mint egy évvel ezelőtt.

Tehát összességében hiába állt meg az élelmiszerárak csökkenése, a bevásárláson mégis pár forintot spórolni lehetett júniushoz képest.

A júniusról júliusra tapasztalható árváltozást Hunort érintette a legkevésbé, de a KSH által számított átlagos élelmiszerár növekedésnél (0,1%) ő jobban járt, a maga 0,28 százalékos spórolásával ha számszerűen nézzük. Valójában az ilyen kis mértékű eltérés azt jelenti, hogy Hunor nem érezte ebben a hónapban, hogy az árak változtak volna.

Egy év alatt viszont Hunor 9,04 százalékos emelkedést tapasztalhatott, ez pedig csökkenést mutat a júniusi 9,35 százalékos áremelkedés mértékénél. Érdekes, hogy a koronavírus által még jócskán érintett májusi hónapban Hunor járt a legkevésbé rosszul: ő "csak" 1,58 százalékos drágulást tapasztalhatott. Ebből az következik, hogy az ő kosara a legkevésbé érzékeny a járvány hatására bekövetkezett áringadozásokra. Hunor számára áprilisban 10,9 százalék, májusban már 11,2 százalék volt a tapasztalható áremelkedés egy év alatt, ez mérséklődött 9,35 és 9,04 százalékra a nyári hónapokban.

Ez viszont még mindig magasabb, mint a 2019 márciusáról 2020 márciusára bekövetkező 8,4 százalékos kosárár emelkedés.

Judit, a családanya két kiskorú gyermek, és két felnőtt számára vásárol, ő 2020 júliusában 21087 forintot költött számításaink szerint alapvető élelmiszerekre a boltban. A júniusi árakhoz viszonyítva 0,23 százalékkal (48 forinttal) fizetett kevesebbet, mivel akkor még 21135 forintba került volna ugyanaz a kosár. Így ő jobban járt ebben a hónapban mint Hunor, arányaiban az árcsökkenés miatt ő fizetett kevesebbet, igaz, csak 0,05 százalékponttal - ez elenyésző különbség, és a gyakorlatban szintén azt jelenti, hogy nem tapasztalta, hogy júniusról júliusra többet kellett volna fizetnie a kasszájánál, ami az április-májusi hónapokhoz viszonyítva pozitív dolog.

Tavaly júliusban ugyanazokat a termékeket Judit 1736 forinttal kevesebbet tudta volna megvenni: 19351 forintért. (Júniusban 1715 forint volt a különbség, májusról májusra, amikor még a koronavírus nagyban rányomta a bélyegét az árakra, 2035, áprilistről áprilisra 1850, márciusról márciusra pedig "még csak" 1546 forint!) Ez a családanya számára 8,97 százalékos emelkedést jelent, szemben a júniusi 8,83 vagy májusi 10,47 százalékos éves emelkedéssel.

Judit tehát 0,21 százalékponttal kevésbé volt kitéve az éves árváltozásnak, mint Hunor, elhanyagolható kettőjük közt a különbség. Pedig nem volt ez mindig így: márciusban még - amikor a járvány kevésbé borította meg a bolti árakat - 0,6 százalékpont volt a különbség köztük és Hunor javára.

Bár a három fiktív vásárló közül a családanya fizetett a legtöbbet, arányaiban mégis a nyugdíjas néni kosara drágult meg a legnagyobb mértékben egy év alatt.

Marika néni egy kétfős háztartás szükségletei szerint intézi a bevásárlást: 2020 júliusában 17856 forintot fizetett volna a kasszájánál egy jól megpakolt kosárért, míg júniusban ugyanazokért az árukért 17971 forint lett volna a végösszeg. Júliusban tehát 115 forinttal több maradt a tárcájában, mint múlt hónapban. A júniusról júliusra tapasztalható árcsökkenés

mértéke 0,64 százalék volt, viszont kevesebb 1,35 százalékponttal, mint a múlt hónapban érezhető árcsökkenés.

Ez azt jelenti, hogy a fiktív nyugdíjas "spórolt" a legtöbbet az árak mérséklődésével júniusban és júliusban is a három vásárló közül. Juditnál 0,41, Hunornál pedig 0,36 százalékponttal jár jobban. Érdekes, hogy májusban Marika néni 1 egész százalékponttal jobban ki volt téve az élelmiszerdrágulásnak, mint Judit, a családanya, most viszont ő volt akit jobban érintett az árak csökkenése. Úgy fest, hogy Hunor kosara a legkevésbé érzékeny az árváltozásokra, Marika nénié pedig éppen ellenkezőleg: ő érzi meg leginkább a drágulást vagy árcsökkenést.

Ha a múlt év júliusához viszonyítjuk a bevásárlás értékét, akkor viszont Marika néni "csak" 16291 forintot fizetett volna ugyanazokért a termékekért. 2019 júliusához képest tehát a fiktív nyugdíjas 9,61 százalékos áremelkedést tapasztalt, Hunornál 0,57 százalékponttal, Juditnál pedig 0,64 százalékponttal többet! Ez alapján megállapítható, hogy az éves árdrágulásnak még mindig a fiktív nyugdíjas van a leginkább kitéve, ha a heti-kétheti bevásárlásról van szó. Bár hozzá kell tenni, hogy a májusban megállapított éves drágulás mértéke (11,96%!) még így is több mint 2 százalékponttal magasabb volt - ez már forintban sem jelent keveset.

Tehát 1565 forinttal fizetett volna kevesebbet a nyugdíjas tavaly júliusban ugyanazokért a termékekért.

Ehhez képest a májusi éves drágulás esetében 1959 forint volt a különbség. Vagyis végeredményben a koronavírus-járvány és más együttes hatások miatt bekövetkezett éves szintű drágulás, ahogy a korábbi hónapokban, júliusban is leginkább a fiktív nyugdíjas kosarát érintette, aki többféle terméket vásárol, mint a fiatalember és a családanya, de csak két főre elég mennyiséget.

Kinek mi került a kosarába?

A kosarak összeállításához a KSH adatait használtuk fel, aszerint a statisztika szerint súlyozva a benne lévő termékeket, hogy az adott vásárlói perszónának (Hunornak, Juditnak, vagy Marika néninek) megfelelő korosztály (25 év alatti, 25-54 éves korcsoport és 65 feletti), illetve háztartási leosztás (egyszemélyes felnőtt, két felnőtt két gyermekkel, ill. két felnőtt, akik közül legalább az egyikük 65 feletti) mennyit költ az adott élelmiszercsoportokra éves szinten átlagosan - ehhez 2018-as a legfrissebb kimutatás.

Így Hunor kosarába minden heti/kétheti bevásárlás során kerül 1 kiló kenyér, 3 db zsemle, negyed kg karaj, negyed kg sertéscomb, fél-fél kg csirkecomb és szárny, fél kg csirkemell, 20 dkg párizsi, 2 liter tej, 20 dkg sajt, 6 tojás, 1 db (200-250 grammos) margarin, étolaj (1l), egy citrom, egy narancs, 2 banán, 2 alma, 20 dkg paradicsom, 3 fej vöröshagyma, 1 kg burgonya, 1-1 kg cukor és liszt, 6 palack szénsavas ásványvíz (1,5l) és 1 doboz 100%-os narancslé.

Mivel csak élelmiszerek árát vizsgáltuk, így az olyan nagybevásárlás során jellemzően kosárba kerülő termékek, mint a tisztítószer, toalettpapír, szappan, stb. árváltozásai nem mutatkoznak meg ebben a számításban.

Judit már többféle terméket és más mennyiségben helyez fiktív vásárlói kosarába: 1,5 kg kenyeret, 10 db zsemlét, fél-fél kg karajt és sertéscomb, 1 kg csirkemellet, fél-fél kg csirkeszárnyat és combot, de ő vásárol fél kiló szárazkolbászt is, 20-20 dkg olaszfelvágottat és gépsonkát, valamint 30 dkg pontyszeletet. 2,8%-os tejből 5 litert, trappista sajtból 40 dkg-ot vesz és 12 darab tojást is. Egy doboz margarin az ő kosarába is kerül, ezen felül még két liter étolaj vagy olívaolaj, 1 kg cukor és 2 kg liszt, 24 palack ásványvíz és 3 doboz narancslé. Egy citromot, 5 narancsot, 5 banánt, 6 almát is vesz és fél fej káposztát, 2 kényőborkát, 60 dkg paradicsomot, 4 fej vöröshagymát és 4 kg burgonyát.

Marika néni kosarába, úgy képzeljük, nagyobb bevásárlás alkalmával 1,5 kg kenyér, 8 zsemle, fél-fél kg karaj és sertéscomb kerül, valamint 1 kg csirkecomb és szárny. 20-20 dkg

olaszfelvágott és párizsi mellé 1 kg szárazkolbászt is vesz, és 20 dkg pontyszeletet. Egy doboz margarint, 3 liter tejet, 30 dkg trappistát és 10 db tojást, 1 liter étolajat vásárol, ezenfelül pedig 2 citromot, 3 narancsot, 4 banánt, 4 almát, egy fej káposztát, 1 kígyóborkát, 40 dkg paradicsomot, 4 fej hagymát, 3 kg burgonyát vesz. Judithhoz hasonlóan 1 kg cukrot és 2 kg lisztet vásárol, de ásványvízből csak 12 palackkal, és narancsléből is csak 2 dobozzal.

(Pénzcentrum 2020. augusztus 16., vasárnap)

Ismét tulajdonost válthat a Telenor

Piaci információ szerint a cseh PPF cégcsoport igyekszik kiszállni azokból a telekommunikációs vállalkozásokból, amelyeket a norvég Telenor-csoporttól 2018-ban vásárolt meg - írja a novinite.com-ra hivatkozva a Növekedés.hu.

Lehetséges, hogy a bolgár Telenor új tulajdonos kezébe kerül, alig két évvel azt követően, hogy a cseh milliárdos Petr Kellner által irányított PPF-csoport megvásárolta - írja a Növekedés.hu a novinite.com hírportálra hivatkozva. A többi 2018-ban vásárolt cégnél is felmerült a kilépés.

A Bulgáriában, Magyarországon, Montenegróban és Szerbiában, összesen 2,8 milliárd euróért megvásárolt Telenor telekommunikációs elnevezése egyenlőre változatlan, bár kiszivárgott információk szerint előkészületek folynak a "Laa" névre átkeresztelésükre.

Tavaly októberében a PPF a magyar üzlet 25 százalékát az állami tulajdonú Antenna Hungaria részére eladta és állítólag felmerült a maradék tulajdonhányad értékesítésének lehetősége is.

A bolgár Telenor iránt mindenesetre sok az érdeklődő, az American Providence Equity befektetési alap is jelezte a vételi szándékát.

Az értékesítési szándék egyik magyarázata az lehet, hogy a PPF egy 5G hálózat létrehozását és fejlesztését célzó, nagy beruházásra készül. Ez a folyamat valószínűleg hosszú és költséges lesz, mivel a legfontosabb hullámhosszakat még nem szabadították fel, így a kereskedelmi lehetőségek egyenlőre korlátozottak - olvasható a cikkben.

(Napi 2020. augusztus 16., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 33. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)